

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນະຖາວອນ

ປະຫານປະເທດ

ເລກທີ...210...../ປປທ

ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ວັນທີ...08 ສິງຫາ 2018

ລັດຖະດຳລັດ
ຂອງປະຫານປະເທດ

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ກ່ຽວກັບການປະກາດໃຊ້ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ (ສະບັບປັບປຸງ)

- ອີງຕາມ ລັດຖະທຳມະນູນ ແຫ່ງ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ (ສະບັບປັບປຸງ ປີ 2015) ພວດທີ VI ມາດຕາ 67 ຂໍ 1;
- ອີງຕາມ ມະຕິຂອງກອງປະຊຸມສະພາແຫ່ງຊາດ, ສະບັບເລກທີ 092/ສພຊ, ລົງວັນທີ 22 ມິຖຸນາ 2018 ກ່ຽວກັບການຮັບຮອງເອົາກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ (ສະບັບປັບປຸງ);
- ອີງຕາມ ຫັ້ງສືສະເໜີຂອງຄະນະປະຈຳສະພາແຫ່ງຊາດ, ສະບັບເລກທີ 012/ຄປຈ, ລົງວັນທີ 20 ກໍລະກິດ 2018.

ປະຫານປະເທດ

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ອອກລັດຖະດຳລັດ:

ມາດຕາ 1 ປະກາດໃຊ້ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ (ສະບັບປັບປຸງ).

ມາດຕາ 2 ລັດຖະດຳລັດສະບັບນີ້ ມີຜົນສັກສິດ ນັບແຕ່ວັນລົງລາຍເຊັນ ເປັນຕົ້ນໄປ.

ປະຫານປະເທດ ແຫ່ງ ສປປ ລາວ

ບຸນຍັງ ວິລະຈິດ

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ

ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນະຖາວອນ

ສະພາແຫ່ງຊາດ

ເລກທີ 092 /ສພຊ
ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ວັນທີ 22 / 06 / 18

ມະຕິ

ຂອງກອງປະຊຸມສະພາແຫ່ງຊາດ

ກ່ຽວກັບການຮັບຮອງເອົາກິດໝາຍວ່າດ້ວຍການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ

(ສະບັບປັບປຸງ)

ອີງຕາມລັດຖະທຳມະນຸນ ແຫ່ງ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ (ສະບັບປັບປຸງ ປີ 2015) ມາດຕາ 53 ຂໍ 1 ແລະ ກິດໝາຍວ່າດ້ວຍສະພາແຫ່ງຊາດ (ສະບັບປັບປຸງ ປີ 2015) ມາດຕາ 11 ຂໍ 1.

ພາຍຫັງທີ່ກອງປະຊຸມສະໄໝສາມັນ ເທື່ອທີ 5 ຂອງສະພາແຫ່ງຊາດ ຊຸດທີ VIII ໄດ້ຄົ້ນຄວ້າພິຈາລະນາ ຢ່າງກວ່າງຂວາງ ແລະ ເລີກເຊື່ງ ກ່ຽວກັບເນື້ອໃນຂອງກິດໝາຍວ່າດ້ວຍການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ (ສະບັບປັບປຸງ) ໃນວະກອງປະຊຸມ ຄັ້ງວັນທີ 22 ມິຖຸນາ 2018.

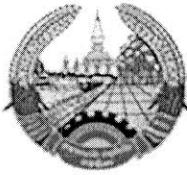
ກອງປະຊຸມສະພາແຫ່ງຊາດ ຕິກລົງ:

ມາດຕາ 1 ຮັບຮອງເອົາກິດໝາຍວ່າດ້ວຍການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ (ສະບັບປັບປຸງ) ດ້ວຍຄະແນນສຽງເຫັນດີເປັນສ່ວນໜ້າຍ.

ມາດຕາ 2 ມະຕິສະບັບນີ້ ມີຜົນສັກສິດນັບແຕ່ວັນລົງລາຍເຊັນ ເປັນຕົ້ນໄປ.

ປານີ ຢ່າທີ່ຕັ້ງ

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນະຖາວອນ

ສະພາແຫ່ງຊາດ

ເລກທີ 51 /ສພຊ

ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ວັນທີ 22 ມິຖຸນາ 2018

ກົດໝາຍ
ວ່າດ້ວຍການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ
(ສະບັບປັບປຸງ)

ພາກທີ I
ບົດບັນຍັດທີ່ວ່ໄປ

ມາດຕາ 1 (ປັບປຸງ) ຈຸດປະສົງ

ກົດໝາຍສະບັບນີ້ ກໍານົດ ຫຼັກການ, ລະບູບການ ແລະ ມາດຕະການກ່ຽວກັບການຈັດຕັ້ງ, ການ
ເຄື່ອນໄຫວ, ການຄຸມຄອງ ແລະ ການກວດກາ ອຽງງານແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ ເພື່ອໃຫ້ວຽງງານ
ດັ່ງກ່າວ ມີຄຸນນະພາບ, ປະສິດທິພາບ ຮັບປະກັນການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງຢ່າງສັນຕິວິທີ, ຖືກຕ້ອງ, ເປັນທຳ ແລະ
ວ່ອງໄວ ແນໃສ່ຊຸກຍຸການດໍາເນີນທຸລະກິດ ໃຫ້ຂະຫຍາຍຕົວ, ເຮັດໃຫ້ສັງຄົມມີຄວາມສະຫງົບ, ເປັນລະບຽບ
ຮຽບຮ້ອຍ, ສາມາດເຊື່ອມໄຍງ້ກັບພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ, ສ້າງສະພາບແວດລ້ອມ ທີ່ເຊື້ອອໍານວຍໃຫ້ນກລົງທຶນ
ທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງຊາດ.

ມາດຕາ 2 (ປັບປຸງ) ການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ

ຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ ແມ່ນ ຂໍພິພາດທາງດ້ານຜົນປະໂຫຍດ ລະຫວ່າງນິຕິບຸກຄົນດ້ວຍ
ກັນ, ນິຕິບຸກຄົນກັບບຸກຄົນ ຫຼື ກັບການຈັດຕັ້ງ, ບຸກຄົນກັບບຸກຄົນ, ບຸກຄົນກັບການຈັດຕັ້ງ ທັງພາຍໃນ ແລະ
ຕ່າງປະເທດ ທີ່ເກີດຂຶ້ນຈາກການລະເມີດສັນຍາທາງດ້ານເສດຖະກິດ ຫຼື ການດໍາເນີນທຸລະກິດ.

ການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ ແມ່ນ ການແກ້ໄຂຂໍ້ພິພາດທາງດ້ານຜົນປະໂຫຍດດ້ວຍ
ການໄກຕ່າຍ ຫຼື ດ້ວຍການຕັດສິນ ຊຶ່ງດໍາເນີນໄດຍ ອີງການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ.

ມາດຕາ 3 (ປັບປຸງ) ການອະທິບາຍຄໍາສັບ

ຄໍາສັບທີ່ນຳໃຊ້ໃນກົດໝາຍສະບັບນີ້ ມີຄວາມໝາຍ ດັ່ງນີ້:

1. ຄູ່ກໍລະນີ ໝາຍເຖິງ ຄຸ້ຂັດແຢ່ງຫາງດ້ານເສດຖະກິດ ຊຶ່ງປະກອບດ້ວຍ ຝ່າຍຮ້ອງຂໍ ແລະ ຝ່າຍຖືກຮ້ອງຂໍ;
  2. ຜູ້ໄກ່ຕ່າຍ ໝາຍເຖິງ ຜູ້ຖືກເລືອກໂດຍຄຸ້ກໍລະນີ ຫຼື ສູນ ຫຼື ຫ້ອງການ ແກ້ໄຂຂໍຂັດແຢ່ງຫາງດ້ານເສດຖະກິດ ຈາກບັນຊີລາຍຊື່ຜູ້ໄກ່ຕ່າຍ ຫຼື ບັນຊີລາຍຊື່ຜູ້ຕັດສິນ ເພື່ອເມີນຄົນກາງ ໃຫ້ດໍາປຶກສາ, ແມະນໍາ, ຊົວຍເຫຼືອ ແລະ ອໍານວຍຄວາມສະດວກໃນການໄກ່ຕ່າຍຂໍຂັດແຢ່ງຫາງດ້ານເສດຖະກິດ;
  3. ຜູ້ຕັດສິນ ໝາຍເຖິງ ຜູ້ຖືກເລືອກ ໂດຍຄຸ້ກໍລະນີ ຫຼື ສູນ ຫຼື ຫ້ອງການ ແກ້ໄຂຂໍຂັດແຢ່ງຫາງດ້ານເສດຖະກິດ ຈາກບັນຊີລາຍຊື່ຜູ້ຕັດສິນ ໃຫ້ດໍາເນີນການຕັດສິນຂໍຂັດແຢ່ງຫາງດ້ານເສດຖະກິດ;
  4. ຄະນະກໍາມະການໄກ່ຕ່າຍ ໝາຍເຖິງ ຄະນະໄກ່ຕ່າຍ ຊຶ່ງປະກອບດ້ວຍຜູ້ໄກ່ຕ່າຍ ແຕ່ ສອງ ຄົນຂຶ້ນໄປ ທີ່ຖືກເລືອກໂດຍຄຸ້ກໍລະນີ ຫຼື ສູນ ຫຼື ຫ້ອງການ ແກ້ໄຂຂໍຂັດແຢ່ງຫາງດ້ານເສດຖະກິດ ຈາກບັນຊີລາຍຊື່ຜູ້ໄກ່ຕ່າຍ ຫຼື ບັນຊີລາຍຊື່ຜູ້ຕັດສິນ;
  5. ຄະນະກໍາມະການຕັດສິນ ໝາຍເຖິງ ຄະນະຕັດສິນ ຊຶ່ງປະກອບດ້ວຍຜູ້ຕັດສິນ ສາມຄົນ ທີ່ຖືກເລືອກໂດຍຄຸ້ກໍລະນີ ຫຼື ສູນ ຫຼື ຫ້ອງການ ແກ້ໄຂຂໍຂັດແຢ່ງຫາງດ້ານເສດຖະກິດ ຈາກບັນຊີລາຍຊື່ຜູ້ຕັດສິນ;
  6. ຜູ້ຕາງໜ້າ ໝາຍເຖິງ ບຸກຄົນທີ່ໄດ້ຮັບການມອບສິດ ຈາກຄຸ້ກໍລະນີຝ່າຍໃດໜຶ່ງ ເພື່ອນໃຊ້ສິດ ແລະ ປະຕິບັດພັນທະແກນຕົນ ຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ;
  7. ຄໍາຕັດສິນຂອງກໍາມະການຕັດສິນ ໝາຍເຖິງ ຄໍາຕັດສິນຂອງຜູ້ຕັດສິນ ຫຼື ຄໍາຕັດສິນຂອງຄະນະກໍາມະການຕັດສິນ;
  8. ການຄ້າສາງກົນ ໝາຍເຖິງ ການຊື້ຂາຍສິນຄ້າ ຫຼື ການບໍລິການ ທີ່ຜ່ານດິນແດນຂອງສອງ ຫຼື ຫ້າຍປະເທດ ໂດຍບໍ່ຂຶ້ນກັບສັນຊາດຂອງຄຸ້ສັນຍາ;
  9. ການລົງທຶນຕ່າງປະເທດ ໝາຍເຖິງ ການທີ່ຜູ້ລົງທຶນຕ່າງປະເທດນຳເອົາເຖິງທຶນ, ຊັບສິນ ທີ່ມີຕົວຕົນ ແລະ ບໍ່ມີຕົວຕົນ ເຂົ້າມາດໍາເນີນທຸລະກິດ ຢ່ ສປປ ລາວ ຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການສັງເສີມການລົງທຶນ ແລະ ກົດໝາຍອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
  10. ສັນຍາຫາງດ້ານເສດຖະກິດ ໝາຍເຖິງ ສັນຍາຫຼຸລະກິດ, ສັນຍາຫາງແພັງ ທີ່ມີເປົ້າໝາຍການຄ້າ;
  11. ການດໍາເນີນທຸລະກິດ ໝາຍເຖິງ ການດໍາເນີນກົດຈະການ ກ່ຽວກັບການຜະລິດ, ການຄ້າ, ການບໍລິການ ແລະ ອື່ນໆ.

ມາດຕາ 4 (ປັບປຸງ) ນະໂຍບາຍຂອງລັດກ່ຽວກັບວົງກາງນັ້ນແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ

ລັດສິ່ງເສີມ ແລະ ສ້າງເງື່ອນໄຂໃຫ້ບຸກຄົນ, ມີຕີບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ຫັງພາກລັດ ແລະ ເອກະຊົນ ພາຍໃນ ຫຼື ຕ່າງປະເທດ ດຳເນີນການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ ດ້ວຍການໄກ່ເຕັ່ມ ຫຼື ດ້ວຍການຕັດສິນຢ່າງສົມຕົວທີ.

ລັດ ອໍານວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ສູນ ແລະ ຫ້ອງການ ແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງຫາງຕ້າມເສດຖະກິດ ສາມາດນຳໃຊ້ສິດ ແລະ ປະຕິບັດໜັ້ນທີ່ຂອງຕົນ ຕາມກົດໝາຍຢ່າງມີປະສິດທິພິນ.

ລັດ ສິ່ງເສີມໃຫ້ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທັງພາກລັດ ແລະ ເອກະຊຸນ ພາຍໃນ ຫຼື ຕ່າງປະເທດ ເຊົ້າຮ່ວມພັດທະນາວຽກງານແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ ລວມທັງສ້າງຕັ້ງອີງການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດເອກະຊຸນ ແລະ ສະເພາະກິດ.

ມາດຕາ 5 ສິດໃນການເລືອກການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງ

ບຸກຄົນ, ນິຕີບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ຫັງພາຍໃນ ຫຼື ຕ່າງປະເທດ ມີສິດເລືອກເອົາການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ ພາຍໃຕ້ກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ບຸກຄົນ, ນິຕີບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງຕ່າງປະເທດ ທີ່ໄດ້ເນີນຫຼຸລະກິດ ການຄ້າສາກົນ ຫຼື ການລົງທຶນຕ່າງປະເທດ ຢູ່ ສປປ ລາວ ມີສິດເລືອກເອົາອີງການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດຂອງຕ່າງປະເທດ ຫຼື ສາກົນລວມຫັງຜູ້ໄກ່ເຕັ່ຍ ຫຼື ຜູ້ຕັດສິນ, ກົດໝາຍ, ລະບຽບການດໍາເນີນ, ສະຖານທີ່ ແລະ ພາສາ ຕາມການຕົກລົງກັນໄວ້ໃນສັນຍາ.

ມາດຕາ 6 (ປັບປຸງ) ຂອບເຂດການນຳໃຊ້ກົດໝາຍ

ກົດໝາຍສະບັບນີ້ ບໍ່ໃຊ້ສໍາລັບການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ ທີ່ເກີດຂຶ້ນຈາກການລະເມີດສັນຍາທາງດ້ານເສດຖະກິດ ຫຼື ການດໍາເນີນຫຼຸລະກິດ.

ມາດຕາ 7 ການຮ່ວມມືສາກົນ

ລັດ ສິ່ງເສີມການພິວພັນຮ່ວມມືກັບຕ່າງປະເທດ, ພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ກ່ຽວກັບວຽກງານແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ ດ້ວຍການປະສານງານ, ແລກປ່ຽນບົດຮຽນ, ຍົກລະດົບຄວາມຮູ້, ຄວາມສາມາດໃຫ້ບຸກຄະລາກອນຂອງການຈັດຕັ້ງແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ ແລະ ປະຕິບັດວຽກງານດັ່ງກ່າວໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບສິນທີສັນຍາ ແລະ ສັນຍາສາກົນ ທີ່ ສປປ ລາວ ເປັນພາສີ.

ພາກທີ II

ການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ

ໝວດທີ 1

ຫຼັກການ ການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ

ມາດຕາ 8 (ປັບປຸງ) ຫຼັກການພື້ນຖານການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ

ການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມຫຼັກການພື້ນຖານ ດັ່ງນີ້:

1. ຄວາມສະໜັກໃຈຂອງຄຸງກຳລະນີ;
2. ການຮັບປະກັນຄວາມຍຸຕິທໍາ, ວ່ອງໄວ ແລະ ສອດຄ່ອງກັບກົດໝາຍ;
3. ຄວາມສະເໜີພາບຂອງຄຸງກຳລະນີ;
4. ຄວາມເປັນເອກະລາດ, ພ່າງທໍາ ແລະ ໂປ່ງໃສ ຂອງຜູ້ໄກ່ເຕັ່ຍ, ຄະນະກຳມະການໄກ່ເຕັ່ຍ, ຜູ້ຕັດສິນ ແລະ ຄະນະກຳມະການຕັດສິນ;
5. ພາສາທີ່ນຳໃຊ້;
6. ການຮັບປະກັນຄວາມລັບ.

ມາດຕາ 9 ຄວາມສະໜັກໃຈຂອງຄຸ່ງກໍລະນີ

ຄຸ່ງກໍລະນີ ມີສິດນຳເອົາຂໍຂັດແຍ່ງຫາງດ້ານເສດຖະກິດ ຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນມາດຕາ 16 ຂອງກົດໝາຍ ສະບັບນີ້ ສະເໜີຕື່ ສູນ ຫຼື ຫ້ອງການ ແກ້ໄຂຂໍຂັດແຍ່ງຫາງດ້ານເສດຖະກິດ ເພື່ອແກ້ໄຂໂດຍບໍ່ມີການບັງຄັບ, ນາບຊຸ່ຈາກບຸກຄົນ, ມີຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງໄດ້ນີ້.

ມາດຕາ 10 ການຮັບປະກັນຄວາມຢູ່ຕິ່ທໍາ, ວ່ອງໄວ ແລະ ສອດຄ່ອງກັບກົດໝາຍ

ໃນການແກ້ໄຂຂໍຂັດແຍ່ງຫາງດ້ານເສດຖະກິດ ຜູ້ໄກ່ເຕັ່ງ, ຄະນະກຳມະການໄກ່ເຕັ່ງ, ຜູ້ຕັດສິນ ແລະ ຄະນະກຳມະການຕັດສິນ ຕ້ອງຮັບປະກັນຄວາມຢູ່ຕິ່ທໍາ, ວ່ອງໄວ ແລະ ສອດຄ່ອງກັບກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 11 ຄວາມສະເໜີພາບຂອງຄຸ່ງກໍລະນີ

ໃນການແກ້ໄຂຂໍຂັດແຍ່ງຫາງດ້ານເສດຖະກິດ ຄຸ່ງກໍລະນີ ມີຄວາມສະເໜີພາບຕໍ່ໜ້າກົດໝາຍໂດຍບໍ່ຈໍາແນກພົດ, ເຊື້ອຊາດ, ສັນຊາດ, ເຜົ່າ, ຖານະຫາງດ້ານເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ, ພາສາ, ລະດັບການສຶກສາ, ອາຍຸ, ຄວາມຊື່ອົງ, ພູມລໍາເນົາ ແລະ ອື່ນໆ.

ຄົນຕ່າງປະເທດ, ຄົນຕ່າງດ້າວ ແລະ ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ ທີ່ດໍາເນີນທຸລະກິດ ຢູ່ ສປປ ລາວ ມີຄວາມສະເໜີພາບຄືກັນກັບພື້ນລະເມືອງລາວ ຊ້າຫາກວ່າກົດໝາຍບໍ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ເປັນຢ່າງອື່ນ.

ມາດຕາ 12 (ປັບປຸງ) ຄວາມເປັນເອກະລາດ, ທ່ຽງທໍາ ແລະ ໂປ່ງໃສ ຂອງຜູ້ໄກ່ເຕັ່ງ, ຄະນະກຳມະການໄກ່ເຕັ່ງ, ຜູ້ຕັດສິນ ແລະ ຄະນະກຳມະການຕັດສິນ

ໃນການແກ້ໄຂຂໍຂັດແຍ່ງຫາງດ້ານເສດຖະກິດ ຜູ້ໄກ່ເຕັ່ງ, ຄະນະກຳມະການໄກ່ເຕັ່ງ, ຜູ້ຕັດສິນ ແລະ ຄະນະກຳມະການຕັດສິນ ຕ້ອງປະຕິບັດໜ້າທີ່ຂອງຄົນ ຢ່າງເປັນເອກະລາດ, ດ້ວຍຄວາມທ່ຽງທໍາ ແລະ ໂປ່ງໃສ ພາຍໃຕ້ກົດໝາຍ, ລະບຽບການ, ປາສະຈາກການແຊາກແຊງຈາກບຸກຄົນ, ມີຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງໄດ້ນີ້.

ມາດຕາ 13 (ປັບປຸງ) ພາສາຂຶ້ນໃຊ້

ໃນການແກ້ໄຂຂໍຂັດແຍ່ງຫາງດ້ານເສດຖະກິດ ໃຫ້ນຳໃຊ້ພາສາລາວ ເວັ້ນເສຍແຕ່ ສັນຍາ ຫຼື ຄຸ່ກະລະນີ ຫາກໄດ້ຕິກລົງກັນນຳໃຊ້ພາສາອື່ນ.

ຄຸ່ງກໍລະນີ ຫຼື ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນການແກ້ໄຂຂໍຂັດແຍ່ງ ທີ່ບໍ່ຮັ້ພາສາລາວ ສາມາດນຳໃຊ້ພາສາຕົນເອງ ຫຼື ພາສາອື່ນ ໂດຍຜ່ານຜູ້ແປພາສາ.

ມາດຕາ 14 (ປັບປຸງ) ການຮັບປະກັນຄວາມລັບ

ໃນການແກ້ໄຂຂໍຂັດແຍ່ງຫາງດ້ານເສດຖະກິດ ຜູ້ໄກ່ເຕັ່ງ, ຄະນະກຳມະການໄກ່ເຕັ່ງ, ຜູ້ຕັດສິນ, ຄະນະກຳມະການຕັດສິນ, ຄຸ່ງກໍລະນີ ແລະ ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມອື່ນ ບໍ່ມີສິດເປີດເຜີຍຄວາມລັບກ່ຽວກັບ ຂັ້ມູນ ແລະ ເອກະສານຕ່າງໆ ທີ່ໄດ້ນຳສະເໜີໃນເວລາໄກ່ເຕັ່ງ ຫຼື ຕັດສິນ ເວັ້ນເສຍແຕ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຈາກຄຸ່ງກໍລະນີເທົ່ານັ້ນ.

ໝວດທີ 2

ຮູບການ ແລະ ຂໍຂັດແຍ່ງທຶນມາພິຈາລະນາ

ມາດຕາ 15 ຮູບການແກ້ໄຂຂໍຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ

ການແກ້ໄຂຂໍຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ ມີ ສອງ ຮູບການ ດັ່ງນີ້:

1. ການແກ້ໄຂດ້ວຍການໄກ່ເກ່ຍ;
2. ການແກ້ໄຂດ້ວຍການຕັດສິນ.

ມາດຕາ 16 (ປັບປຸງ) ຂໍຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ ທຶນມາພິຈາລະນາ

ຂໍຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ ທຶນມາພິຈາລະນາ ຢູ່ ສູນ ຫຼື ຫ້ອງການ ແກ້ໄຂຂໍຂັດແຍ່ງທາງ
ດ້ານເສດຖະກິດ ຕ້ອງເປັນຂໍຂັດແຍ່ງທີ່ເກີດຈາກ ການລະເມີດສັນຍາທາງດ້ານເສດຖະກິດ ຫຼື ການດຳເນີນຫຼວລະ
ກິດ ແຕ່ຕ້ອງມີເງື່ອນໄຂໃດໜີ້ ດັ່ງນີ້:

1. ແມ່ນຂໍຂັດແຍ່ງທີ່ຄຸກໍລະນີ ໄດ້ຕິກລົງກັນໄວ້ໃນສັນຍາ ຫຼື ໄດ້ສະໜັກໃຈໃຫ້ແກ້ໄຂ;
2. ບໍ່ແມ່ນຂໍຂັດແຍ່ງ ທີ່ສານປະຊາຊົນ ພວມດຳເນີນການແກ້ໄຂຢູ່ ຫຼື ມີຄໍາຕັດສິນ ທີ່ໃຊ້ໄດ້
ຢ່າງເຕັດຂາດແລ້ວ;
3. ບໍ່ແມ່ນຂໍຂັດແຍ່ງ ທີ່ພົວພັນກັບຄວາມໜັ້ນຄົງຂອງຊາດ, ຄວາມສະຫງົບຂອງສັງຄົມ ແລະ
ສິ່ງແວດລ້ອມ.

ໝວດທີ 3

ຂັ້ນຕອນການແກ້ໄຂຂໍຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ

ມາດຕາ 17 ການຍື່ນຄໍາຮ້ອງຂໍ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທັງພາຍໃນ ຫຼື ຕ່າງປະເທດ ທີ່ມີຈຸດປະສົງແກ້ໄຂຂໍຂັດແຍ່ງທາງ
ດ້ານເສດຖະກິດ ຕ້ອງຍື່ນຄໍາຮ້ອງຂໍ ແລະ ປະກອບເອກະສານຕ່າງໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຕໍ່ ສູນ ຫຼື ຫ້ອງການ ແກ້ໄຂຂໍຂັດ
ແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ ບ່ອນທີ່ຄຸກໍລະນີ ເພັນວ່າມີຄວາມສະດວກ ແລະ ເປັນເອກະພາບກັນ. ໃນກໍລະນີທີ່ບໍ່
ຕິກລົງເຫັນຄືນໍາກັນແລ້ວ ກໍໃຫ້ໄປຍື່ນຕໍ່ບ່ອນຂໍຂັດແຍ່ງກີດຂຶ້ນ.

ມາດຕາ 18 ເນື້ອໃນຄໍາຮ້ອງຂໍ

ຄໍາຮ້ອງຂໍແກ້ໄຂຂໍຂັດແຍ່ງ ມີເນື້ອໃນຕົ້ນຕໍ່ ດັ່ງນີ້:

1. ຊື່ ແລະ ນາມສະກຸນ, ອາມຸ, ອາຊີບ, ສັນຊາດ, ບ່ອນຢູ່ປັດຈຸບັນ ແລະ ສະຖານທີ່ຕັ້ງກິດຈະການ
ຂອງຄຸກໍລະນີ ຫຼື ຜູ້ຕາງໜ້າ;
2. ບັນຫາທີ່ກິດຂໍຂັດແຍ່ງ;
3. ມູນຄ່າຂອງຂໍຂັດແຍ່ງ;
4. ຂໍສະເໜີຂອງຄຸກໍລະນີ.

ມາດຕາ 19 ການປະກອບເອກະສານ

ການປະກອບເອກະສານທີ່ຢືນຕໍ່ ສູນ ຫຼື ຫ້ອງການ ແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງຫາງດ້ານເສດຖະກິດ ມີ ດັ່ງນີ້:

1. ຄໍາຮ້ອງຂໍ;
2. ສັນຍາທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
3. ຄໍາຕົກລົງເປັນລາຍລັກອັກສອນຂອງຄຸກໍລະນີ ທີ່ໃຫ້ນໍາເອົາຂໍ້ຂັດແຍ່ງມາແກ້ໄຂຢ່າງສູນ ຫຼື ຫ້ອງການ ແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງຫາງດ້ານເສດຖະກິດ;
4. ຂໍ້ມູນ ຫຼື ເອກະສານອື່ນ ທີ່ເປັນຫຼັກຖານ.

ມາດຕາ 20 (ປັບປຸງ) ການພິຈາລະນາຄໍາຮ້ອງຂໍ

ຫຼັງຈາກໄດ້ຮັບຄໍາຮ້ອງຂໍແລ້ວ ພາຍໃນເວລາ ຫ້າວັນ ລັດຖະການ ສູນ ຫຼື ຫ້ອງການ ແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງຫາງດ້ານເສດຖະກິດ ຕ້ອງກວດກາເບິ່ງສໍານວນຄໍາຮ້ອງຂໍ ແລະ ອອກໝາຍເຊີນຄຸກໍລະນີ ເພື່ອເຂົ້າມເຮັບເອົາຄໍາຮ້ອງຂໍ ພ້ອມທັງປຶກສາຫາລື ແລະ ຕົກລົງກ່ຽວກັບຮູບການແກ້ໄຂ. ຖ້າວ່າຄຸກໍລະນີຝ່າຍໃດໜຶ່ງ ຫາກບໍ່ມາຕາມໝາຍເຊີນໂດຍບໍ່ມີເຫດຜົນ ຄໍາຮ້ອງຂໍດັ່ງກ່າວ ກໍຈະບໍ່ຖືກພິຈາລະນາ ແລະ ສິ່ງສໍານວນຄໍາຮ້ອງຂໍຄືນໃຫ້ແກ່ຜູ້ຮ້ອງຂໍ.

ໃນກໍລະນີທີ່ຄໍາຮ້ອງຂໍກ່ຽວກັບຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ຫາກບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນມາດຕາ 16 ຂອງກິດໝາຍສະບັບນີ້ ສູນ ຫຼື ຫ້ອງການ ແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງຫາງດ້ານເສດຖະກິດ ຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ຜູ້ຮ້ອງຂໍ ພ້ອມດ້ວຍເຫດຜົນ ພາຍໃນເວລາ ຫ້າວັນ ລັດຖະການ ນັບແຕ່ວັນໄດ້ຮັບຄໍາຮ້ອງຂໍ ເປັນຕົ້ນໄປ.

ຖືກຫາກຄຸກໍລະນີ ໄດ້ຕົກລົງກັນໄວ້ໃນສັນຍາ ກ່ຽວກັບການເລືອກການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ດ້ວຍການຕັດສິນ ຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນມາດຕາ 34 ຂອງກິດໝາຍສະບັບນີ້ ແຕ່ຄຸກໍລະນີຝ່າຍໃດໜຶ່ງ ບໍ່ເຂົ້າມາຕາມໝາຍເຊີນໂດຍບໍ່ມີເຫດຜົນ ກໍໃຫ້ດໍາເນີນຕາມຂັ້ນຕອນການຕັດສິນ ຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນກິດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 21 (ໃຫຍ່) ການສິ່ງໝາຍເຊີນ

ການສິ່ງໝາຍເຊີນ ໃຫ້ປະເທິບດາ ດັ່ງນີ້:

1. ສິ່ງໂດຍກິງຫາຜູ້ຖືກເຊີນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງບ່ອນຜູ້ຖືກເຊີນສັງກັດຢູ່;
2. ສິ່ງຜ່ານຫາງໄປສະນີ ຫຼື ໂທລະຄົມມະນາຄົມ.

ການສິ່ງໝາຍເຊີນໂດຍກິງໃຫ້ຜູ້ຖືກເຊີນ ຕ້ອງໃຫ້ຜູ້ກ່ຽວລົງລາຍເຊັນ ແລະ ຂຽນຊື່ແຈ້ງ ຫຼື ແປ່ເປັນມີໃສ່ປົ້ມບັນຫຼັກການສິ່ງເອກະສານ, ຖ້າຜູ້ກ່ຽວ ຫາກບໍ່ຍອມລົງລາຍເຊັນກໍໃຫ້ໝາຍເຫດໄວ້. ໃນກໍລະນີ ສິ່ງຜ່ານການຈັດຕັ້ງບ່ອນຜູ້ຖືກເຊີນສັງກັດຢູ່ ກໍໃຫ້ຜູ້ຕາງໜ້າການຈັດຕັ້ງເຊັນຮັບໝາຍເຊີນແທນ ເພື່ອສິ່ງຕໍ່ໃຫ້ຜູ້ຖືກເຊີນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ການສິ່ງໝາຍເຊີນຜ່ານຫາງໄປສະນີ ຫຼື ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ຈະຖືວ່າຜູ້ຖືກເຊີນ ໄດ້ຮັບໝາຍເຊີນນັບແຕ່ວັນທີ່ຜູ້ກ່ຽວໄດ້ຮັບ ຫຼື ໄດ້ຮັບຮູ້ໝາຍເຊີນດັ່ງກ່າວ ເປັນຕົ້ນໄປ.

ການສິ່ງໝາຍເຊີນຕ້ອງສິ່ງກ່ອນວັນນັດໝາຍຢ່າງໜ້ອຍ ຫ້າວັນ ລັດຖະການ.

ມາດຕາ 22 (ໃຫຍ່) ການສິ່ງຄໍາແກ້ຄໍາຮ້ອງຂໍ

ພາຍຫຼັງຜູ້ຖືກຮ້ອງຂໍໄດ້ຮັບຄໍາຮ້ອງຂໍ ພ້ອມດ້ວຍເອກະສານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງແລ້ວ ໃຫ້ສິ່ງຄໍາແກ້ຄໍາຮ້ອງຂໍ ພາຍໃນເວລາ ສືບຫ້າວັນ.

ເນື້ອໃນຄໍາແກ້ຄໍາຮ້ອງຂໍ ແມ່ນ ການຮັບຮູ້ ຫຼື ປະຕິເສດ ຫຼື ຮ້ອງຂໍແຢ່ງຕໍ່ຄໍາຮ້ອງຂໍ ຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນມາດຕາ 18 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 23 (ໃຫ້) ການພິສຸດຂໍ້ມູນ, ຫຼັກຖານ

ໃນກໍລະນີມີຄວາມຈໍາເປັນ ຄຸ່ກໍລະນີ, ຜູ້ໄກ່ເກ່ຍ ຫຼື ຄະນະກໍາມະການໄກ່ເກ່ຍ, ຜູ້ຕັດສິນ ຫຼື ຄະນະກໍາມະການຕັດສິນ ສາມາດສະເໜີສູນ ຫຼື ຫ້ອງການ ແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຢ່ງຫາງດ້ານເສດຖະກິດ ພິຈາລະນາແຕ່ງຕັ້ງ ຜູ້ຊ່ວວຊານ ຫຼື ຜູ້ຊໍານານງານ ເພື່ອທໍາການພິສຸດຂໍ້ມູນ, ຫຼັກຖານໃດໜຶ່ງ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຂໍ້ຂັດແຢ່ງ.

ຄຸ່ກໍລະນີ ມີສິດສະເໜີຄໍາເຫັນເປັນລາຍລັກອັກສອນ ຕໍ່ຜົນຂອງການພິສຸດ ຂໍ້ມູນ, ຫຼັກຖານ ຫຼື ຊັກຖານຜູ້ຊ່ວວຊານ ຫຼື ຜູ້ຊໍານານງານ.

ມາດຕາ 24 (ປັບປຸງ) ການເລືອກຮູບການແກ້ໄຂ

ຄຸ່ກໍລະນີ ມີສິດເລືອກເອົາການແກ້ໄຂ ດ້ວຍການໄກ່ເກ່ຍ ຫຼື ການຕັດສິນ.

ໝວດທີ 4 ການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຢ່ງດ້ວຍການໄກ່ເກ່ຍ

ມາດຕາ 25 (ປັບປຸງ) ການໄກ່ເກ່ຍ

ການໄກ່ເກ່ຍ ແມ່ນ ຮູບການໜຶ່ງຂອງການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຢ່ງຂອງຄຸ່ກໍລະນີ ດ້ວຍການປຶກສາ ທາລີ, ປະນີປະນອມ ແລະ ເຈລະຈາ ຊຶ່ງດໍາເນີນໂດຍຜູ້ໄກ່ເກ່ຍ ຫຼື ຄະນະກໍາມະການໄກ່ເກ່ຍ.

ມາດຕາ 26 (ປັບປຸງ) ການເລືອກ ແລະ ການແຕ່ງຕັ້ງຜູ້ໄກ່ເກ່ຍ ຫຼື ຄະນະກໍາມະການໄກ່ເກ່ຍ

ໃນການດໍາເນີນການໄກ່ເກ່ຍ ຄຸ່ກໍລະນີມີສິດເລືອກເອົາຜູ້ໄກ່ເກ່ຍ ໜຶ່ງ ຫຼື ຫ້າຍຄົນ ຈາກບັນຊີ ລາຍຊ່ວຍຜູ້ໄກ່ເກ່ຍ ຫຼື ບັນຊີລາຍຊ່ວຍຜູ້ຕັດສິນຂອງສູນ ຫຼື ຫ້ອງການ ແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຢ່ງຫາງດ້ານເສດຖະກິດ ພາຍໃນ ເວລາ ສີບຫ້າວັນ, ຖ້າຫາກເລືອກບໍ່ໄດ້, ສູນ ຫຼື ຫ້ອງການ ແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຢ່ງຫາງດ້ານເສດຖະກິດ ຈະເປັນຜູ້ເລືອກ ໃຫ້ພາຍໃນເວລາ ຫ້າວັນ ລັດຖະການ ພ້ອມຫັງແຈ້ງໃຫ້ຄຸ່ກໍລະນີໄຮັບຊັບ.

ສູນ ຫຼື ຫ້ອງການ ແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຢ່ງຫາງດ້ານເສດຖະກິດ ຕ້ອງແຕ່ງຕັ້ງຜູ້ໄກ່ເກ່ຍ ຫຼື ຄະນະກໍາມະການໄກ່ເກ່ຍ ພາຍໃນເວລາ ຫ້າວັນ ລັດຖະການ ມັບແຕ່ວັນໄດ້ຮັບລາຍຊື່ ເປັນຕົ້ນໄປ.

ມາດຕາ 27 (ປັບປຸງ) ການຖອນຕົວ ຫຼື ການຄ້ານຕົວຜູ້ໄກ່ເກ່ຍ ຫຼື ຄະນະກໍາມະການໄກ່ເກ່ຍ

ຜູ້ໄກ່ເກ່ຍ ຫຼື ຄະນະກໍາມະການໄກ່ເກ່ຍ ມີສິດຖອນຕົວອາກຈາກການດໍາເນີນການໄກ່ເກ່ຍ ຖ້າ ຫາກເຫັນວ່າຕົນເປັນ ຍາດພື້ນ້ອງ, ມີຜົນປະໂຫຍດຮ່ວມກັບຝ່າຍໃດໜຶ່ງ ຫຼື ມີຂໍ້ຂັດແຢ່ງກັບຄຸ່ກໍລະນີຝ່າຍໃດໜຶ່ງ ຫຼື ບໍ່ສາມາດປະຕິບັດໜັ້ນທີ່ໄດ້ ຢ້ອນເຈັບເປັນກະທັນຫັນ ຫຼື ມີພາລະກິດອື່ນທີ່ຈໍາເປັນ.

ໃນກໍລະນີ ມີການຖອນຕົວນັ້ນ ຜູ້ໄກ່ເກ່ຍ ຫຼື ຄະນະກໍາມະການໄກ່ເກ່ຍ ຕ້ອງສະເໜີເຈດຈຳນິງ ຂອງຕົນ ພ້ອມດ້ວຍເຫດຜົນຢ່າງເປັນລາຍລັກອັກສອນຕໍ່ ສູນ ຫຼື ຫ້ອງການ ແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຢ່ງຫາງດ້ານເສດຖະກິດ ເພື່ອພິຈາລະນາ.

ក្នុងការលើក មិនត្រូវតាមពីរដែរដោយ បើ សម្រាប់ការងារជាមួយ ត្រូវបានផ្តល់ដោយ បើ សម្រាប់ការងារជាមួយ ដោយ និងក្នុងការលើក មិនត្រូវតាមពីរដែរដោយ បើ សម្រាប់ការងារជាមួយ ត្រូវបានផ្តល់ដោយ បើ សម្រាប់ការងារជាមួយ ដោយ និង

ໃນກໍລະນີ ມີການຄ້ານຕົວນັ້ນ ຄູ່ກໍລະນີຝ່າຍທີ່ຄ້ານຕົວ ຕ້ອງສະເໜີເຈດ່າມີງຂອງຕົນພ້ອມດ້ວຍເຫດຜົນ ຢ່າງເປັນລາຍລັກອັກສອນຕໍ່ ສູນ ຫຼື ຫ້ອງການ ແກ້ໄຂຂໍຂັດແຍ່ງຫາງດ້ານເສດຖະກິດ ພື້ອິຈາລະນາ.

ພາຍຫຼັງໄດ້ຮັບການສະເໜີຖອນຕົວ ຫຼື ຄໍານົມຕົວແລ້ວ ສູນ ຫຼື ຫ້ອງການ ແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ ຕ້ອງພິຈາລະນາ ພາຍໃນເວລາ ສີບໜ້າວັນ, ຖ້າວ່າການສະເໜີຖອນຕົວ ຫຼື ຄໍານົມຕົວ ຫາກມີເຫດຜົນພຽງໆ ກໍໃຫ້ອອກຂໍ້ຕົກລົງກ່ຽວກັບການຖອນຕົວ ຫຼື ຄໍານົມຕົວ ແລ້ວໃຫ້ດໍາເນີນການເລືອກ ແລະ ແຕ່ງຕັ້ງຜູ້ໄກເກ່າຍ ຫຼື ຄະນະກຳມະການໄກເກ່າຍ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 26 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້.

มาตรา 28 (ปั๊บปู) งานดำเนินงานໄກ່ເຕັມ

ຜູ້ໄກ່ເກ່ຍ ຫຼື ຄະນະກຳມະການໄກ່ເກ່ຍ ຕ້ອງເອົາຄໍາໃຫ້ການຂອງຄຸກໍລະນີ ເພື່ອກຳນົດແຜນການໄກ່ເກ່ຍ ພາຍໃນເວລາ ສິບຫ້າວັນ ນັບແຕ່ວັນໄດ້ຮັບການແຕ່ງຕັ້ງເປັນຕົ້ນໄປ ແລ້ວແຈ້ງມາຍັງ ສູນ ຫຼື ຫ້ອງການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ້າຫາວ່າດ້ານສະດຖະກິດ.

ການໄກເຕ່ຍ ຕ້ອງດໍາເນີນໂດຍຊ້ອງໜ້າຄຸກລະນີ ຫຼື ຜູ້ຕາງໜ້າ. ຄຸກລະນີ ມີສິດສະເໜີບັນຫາ, ຂໍ້ມູນ ຫຼື ຫຼັກຖານຕ້າງງ່າງວັກບ້າຂັດແຍ່ງ ແລະ ວິທີທາງອອກຕໍ່ຜູ້ໄກເຕ່ຍ ຫຼື ຄະນະກຳມະການໄກເຕ່ຍ ໃນໄລຍະເວລາດໍາເນີນການໄກເຕ່ຍ.

ในການດຳເນີນການໄກ່ເຕັ້ຍແຕ່ລະຄັ້ງນັ້ນ ຜູ້ໄກ່ເຕັ້ຍ ຫຼື ຄະນະກຳມະການໄກ່ເຕັ້ຍ ຕ້ອງສະເໜີ ສຸນ ຫຼື ຫ້ອງການ ແກ້ໄຂຂໍຂັດແຍ່ງຫາງດ້ານເສດຖະກິດ ອອກໝາຍເຊີນຄຸກໍລະນີ ຫຼື ບຸກຄົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງເຊົ້າ ຂອ່ມ.

มาดຕາ 29 (ໃໝ່) ການເລື່ອມການໄກ່ຕ່າຍ

ການໄດ້-ເຕັ້ຍ ອາດຖືກເລື່ອນໃນກໍລະນີໄດ້ນີ້: ດັ່ງນີ້:

1. ຄູ່ກໍລະນີຜ່າຍໃຫ້ໜຶ່ງ ບໍ່ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມການໄກ່ເກ່ຍໂດຍມີຫາດຜົນພຽງຟໍ່;
  2. ຜູ້ໄກ່ເກ່ຍບໍ່ສາມາດເຂົ້າຮ່ວມການໄກ່ເກ່ຍໄດ້ ຢ້ອນເຈັບເປັນກະທັນຫັນ ຫຼື ມີພາລະກິດ
  3. ມີການຖອນຕົວ ຫຼື ການຄ້ານຕົວ ຜູ້ໄກ່ເກ່ຍ ຫຼື ຄະນະກໍາມະການໄກ່ເກ່ຍ;
  4. ມີຄວາມຈໍາເປັນເຕັ້ງໄດ້ເກັບກໍາ ຫຼື ພິສຸດຂໍ້ມູນ, ຫຼັກຖານຄືນໃຫ່ນ;
  5. ນາຄົດຈົ່ງ ອີ່ມີຄວາມແສ້ມໍອັນຕໍ່ການໄກ່ເກ່ຍຢູ່ຂັ້ນແຕ່ເນັ້ນ ຮ່າງໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມເປັນການໄກ່ເກ່ຍ

ໃນກໍລະນີ ມີການເລືອນການໄກ້ເຕັ່ງນັ້ນ ຜູໄກ້ເຕັ່ງຢູ່ ດີ ຄະນະກຳມະການໄກ້ເຕັ່ງຢູ່ ສູນ ຫຼື ຫ້າ
ຫ້ອງການ ແກ້ໄຂຂໍ້ຂດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ ຕ້ອງເຈັງໃຫ້ຄຸ້ກໍລະນີ ຫຼື ຜູເຊົ້າຮວມອື່ນ ພາຍໃນເວລາ ຫ້າ
ວັນວັດກະກົນ

ການເລືອນການໄກເກຍ ຕ້ອງໄດ້ບັນທຶກໄວ້ໃນປິ້ມຕິດຕາມການດໍາເນີນການໄກເກຍຂອງ ສູນ ຫຼື ພ້ອມການ ແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງໝາດໃນສະຖະກິດ.

ມາດຕາ 30 (ໃໝ່) ການໂຈການໄກ້ເກ່ຍ

ການໂຈການໄກ້ເກ່ຍ ແມ່ນ ການຢຸດການໄກ້ເກ່ຍໄວ້ຊື່ວຄາວ ຢ້ອນມີສະພາບການໃດໜຶ່ງທີ່ເປັນອຸປະສົກຕໍ່ການໄກ້ເກ່ຍ.

ການໄກ້ເກ່ຍ ອາດຖືກໂຈກໃນກໍລະນີໃດໜຶ່ງ ດັ່ງນີ້:

1. ຄຸ່ກໍລະນີຝ່າຍໃດໜຶ່ງ ສູນເສຍຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະືດ, ເຈັບເປັນຢ່າງກະຫັນຫັນ;

2. ຄຸ່ກໍລະນີຝ່າຍໃດໜຶ່ງ ເສຍຊີວິດ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ຫາກຖືກຍຸບເລີກ ແຕ່ຍັງມີຜູ້ສືບຕໍ່ນີ້ໃຊ້ສິດ ແລະ ປະຕິບັດພັນທະບູ;

3. ຄຸ່ກໍລະນີຝ່າຍໃດໜຶ່ງ ໄດ້ຍົກຍ້າຍ ຫຼື ອອກຈາກບອນຢູ່ເກົ່າ ຂຶ່ງບໍ່ຮູ້ບອນຢູ່ໃໝ່ ໂດຍມີການຢັ້ງຢືນຈາກການຈັດຕັ້ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;

4. ມີຄວາມຈ່າເປັນຕ້ອງລົກ້າການພິຈາລະນາຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ທີ່ພິວພັນກັບຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ ທີ່ກໍາລັງດໍາເນີນການໄກ້ເກ່ຍຢູ່;

ໃນກໍລະນີ ມີການໂຈການໄກ້ເກ່ຍນັ້ນ ຫົວໜ້າ ສູນ ຫຼື ຫ້ອງການ ແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ ຕ້ອງອອກຂໍ້ຕົກລົງໂຈການໄກ້ເກ່ຍ ແລ້ວເຈັງໃຫ້ຄຸ່ກໍລະນີ ຫຼື ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມອື່ນ ພາຍໃນເວລາ ຫ້າ ວັນລັດຖະການ.

ການໂຈການໄກ້ເກ່ຍ ຕ້ອງໄດ້ບັນທຶກໄວ້ໃນປຶ້ມຕົດຕາມການດໍາເນີນການໄກ້ເກ່ຍຂອງ ສູນ ຫຼື ຫ້ອງການ ແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ.

ມາດຕາ 31 (ປັບປຸງ) ການສື້ນສຸດການໄກ້ເກ່ຍ

ການໄກ້ເກ່ຍຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ ຈະສື້ນສຸດລົງໃນກໍລະນີ ດັ່ງນີ້:

1. ຜູ້ຮ້ອງຂໍ ຖອນຄໍາຮ້ອງຂໍ;

2. ຄຸ່ກໍລະນີສາມາດຕົກລົງກັນໄດ້ ຫຼື ບໍ່ສາມາດຕົກລົງກັນໄດ້;

3. ຄຸ່ກໍລະນີຝ່າຍໃດໜຶ່ງ ຫຼື ຫັງໝົດ ບໍ່ເຂົ້າຮ່ວມການໄກ້ເກ່ຍໂດຍບໍ່ມີເຫດຜົນພຽງໆ;

4. ຄຸ່ກໍລະນີຝ່າຍໃດໜຶ່ງ ເສຍຊີວິດໂດຍບໍ່ມີຜູ້ສືບທອດ;

5. ຄຸ່ກໍລະນີ ຕົກລົງປ່ຽນຮຸບການແກ້ໄຂ ຈາກການໄກ້ເກ່ຍເປັນການຕັດສິນ.

ມາດຕາ 32 (ປັບປຸງ) ບົດບັນທຶກການໄກ້ເກ່ຍ

ບົດບັນທຶກການໄກ້ເກ່ຍ ຕ້ອງມີເນື້ອໃນ ດັ່ງນີ້:

1. ເວລັ, ວັນ, ເດືອນ, ປີ, ເລື່ອງ ແລະ ເລກທີ່ສໍານວນຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ແລະ ສະຖານທີ່ຂອງການໄກ້ເກ່ຍ;

2. ຊື່ ແລະ ນາມສະກຸນຂອງຜູ້ໄກ້ເກ່ຍ ຫຼື ຄະນະກຳມະການໄກ້ເກ່ຍ ແລະ ຜູ້ບັນທຶກ;

3. ຊື່ ແລະ ນາມສະກຸນ, ອາຍຸ, ອາຊີບ, ສັນຊາດ, ບ່ອນຢູ່ບັດຈຸບັນ ແລະ ສະຖານທີ່ຕັ້ງກິດ

ຈະການຂອງຄຸ່ກໍລະນີ ຫຼື ຜູ້ຕາງໜ້າ;

4. ເນື້ອໃນສໍາຄັນຂອງຂໍ້ຂັດແຍ່ງ;

5. ຜົນຂອງການໄກ້ເກ່ຍ;

6. ວິທີການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການຕົກລົງຂອງຄຸ່ກໍລະນີໃນການໄກ້ເກ່ຍ;

7. គោមនៅប្រជុលបណ្តុះបណ្តាលការងារជាមួយការងារជាប់ពិភាក្សា, ការងារជាប់ពិភាក្សានៃការងារជាប់ពិភាក្សា និងការងារជាប់ពិភាក្សានៃការងារជាប់ពិភាក្សា;

8. ເວລາ, ວັນ, ເດືອນ, ປີ ຂອງການສິ້ນສຸດການໄກ່ເຕ່ຍ.

ບົດບັນທຶກການໄກ້ເຕັ່ງ ຕ້ອງມີລາຍເຊັນຂອງຄູ່ກໍລະນີ ຫຼື ຜູ້ຜູ້ຕາງໜ້າ, ຜູ້ໄກ້ເຕັ່ງ ຫຼື ຄະນະກໍາມະການໄກ້ເຕັ່ງ, ຜູ້ບັນທຶກ ແລະ ຢັ້ງປິນໄດຍໜົວໜ້າ ສູນ ຫຼື ຫ້ອງການ ແກ້ໄຂຂໍຂໍ້ແຈ້ງຫາງດ້ານເສດຖະກິດ.

ມາດຕາ 33 (ປັບປຸງ) ການປ່ຽນຮູບການແກ້ໄຂ

ເມື່ອບໍ່ສາມາໄດ້ເຕັກກັນໄດ້ ຄຸ່ກໍລະນີມີສິດສະໜີໃຫ້ ສູນ ຫຼື ຫ້ອງການ ແກ້ໄຂຂໍຂັດແຍ່ງ
ທາງດ້ານເສດຖະກິດ ດໍາເນີນການແກ້ໄຂດ້ວຍຮູບການຕັດສິນ.

ឧបតាថ្មី ៥

กาน์แก้ไขข้อด้วยกาน์ติดสิน

ມາດຕາ 34 (ບັບປຸງ) ການຕັດສິນ

ມາດຕາ 35 (ປັບປຸງ) ການເລືອກ ແລະ ການແຕ່ງຕັ້ງຜູ້ຕັດສິນ ຫຼື ຄະນະກຳມະການຕັດສິນ

ຖ້າກໍລະນີ ມີສິດເລືອກເອົາຜູ້ຕັດສິນ ຫົ່ງ ຫຼື ສາມຄົນ ຈາກບັນຊີລາຍຊື່ຜູ້ຕັດສິນ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 65 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ໃນກໍລະນີ ເລືອກຜູ້ຕັດສິນ ບໍ່ມີຄົນນັ້ນ ໃຫ້ຄຸ້ງກໍລະນີຕົກລົງເລືອກເອົາຜູ້ຕັດສິນ ພາຍໃນເວລາ
ສືບຫ້າວັນ. ຖ້າຄຸ້ງກໍລະນີຫາກເລືອກບໍ່ໄດ້, ສູນ ຫຼື ຫ້ອງການ ແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ ຈະເປັນຜູ້
ເລືອກໃຫ້ ພາຍໃນເວລາ ຫ້າວັນ ລັດຖະການ ພ້ອມທັງເຈົ້າໃຫ້ຄຸ້ງກໍລະນີຮັບຊັບ.

ໃນກໍລະນີ ເລືອກເຜົ້າຕັດສິນ ສາມຄົນນັ້ນ ໃຫ້ຄູ່ກໍລະນີແຕ່ລະຝ່າຍເລືອກເອົາເຜົ້າຕັດສິນ ໜຶ່ງຄົນເພື່ອປະກອບເປັນຄະນະກຳມະການຕັດສິນ ພາຍໃນເວລາ ສີບຫ້າວັນ. ຄູ່ກໍລະນີຝ່າຍໃຫ້ນີ້ ຫຼື ທັງສອງຝ່າຍທາງເລືອກບໍ່ໄດ້, ສູນ ຫຼື ຫ້ອງການ ແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ ຈະເປັນຜູ້ເລືອກໃຫ້ ພາຍໃນເວລາ ຫ້າວັນ ລັດຖະການ ພ້ອມທັງແຈ້ງໃຫ້ຄູ່ກໍລະນີຮັບຊາບ. ຫຼັງຈາກນັ້ນໃຫ້ເຜົ້າຕັດສິນ ສອງຄົນ ທີ່ຖືກເລືອກນັ້ນ ເລືອກເອົາເຜົ້າຕັດສິນຜູ້ທີ່ສາມ ມາເປັນປະທານຄະນະກຳມະການຕັດສິນ ພາຍໃນເວລາ ຫ້າວັນ ລັດຖະການ, ຄູ່ເຜົ້າຕັດສິນ ສອງຄົນ ທາກເລືອກບໍ່ໄດ້, ສູນ ຫຼື ຫ້ອງການ ແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ ຈະເປັນຜູ້ເລືອກໃຫ້ ພາຍໃນເວລາ ຫ້າວັນ ລັດຖະການ ພ້ອມທັງແຈ້ງໃຫ້ຄູ່ກໍລະນີຮັບຊາບ.

ສູນ ຫຼື ຫ້ອງການ ແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ ຕ້ອງແຕ່ງຕັ້ງຜູ້ຕັດສິນ ຫຼື ຄະນະກຳມະການຕັດສິນ ພາຍໃນເລວາ ຫ້າວັນ ລັດຖະການ ນັບແຕ່ວັນໄດ້ຮັບລາຍຊື່ຜູ້ຕັດສິນ ຕາມການສະໜີຂອງຄຸ້ງກໍລະນີ ຫຼື ຕາມການເລືອກຂອງສູນ ຫຼື ຫ້ອງການ ແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ.

ມາດຕາ 36 (ປັບປຸງ) ການຖອນຕົວ ຫຼື ການຄ້ານຕົວຜູ້ຕັດສິນ ຫຼື ຄະນະກຳມະການຕັດສິນ

ການຖອນຕົວ ຫຼື ການຄ້ານຕົວຜູ້ຕັດສິນ ຫຼື ຄະນະກຳມະການຕັດສິນ ໃຫ້ປະຕິບັດດັ່ງດ້ວຍ
ກັນກັບການຖອນຕົວ ຫຼື ການຄ້ານຕົວຜູ້ໄກ້ເກີຍ ຫຼື ຄະນະກຳມະການໄກ້ເກີຍ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ
27 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 37 (ປັບປຸງ) ກຳນົດເວລາດໍາເນີນການຕັດສິນ

ຜູ້ຕັດສິນ ຫຼື ຄະນະກຳມະການຕັດສິນ ຕ້ອງດໍາເນີນການຕັດສິນໃຫ້ສໍາເລັດ ພາຍໃນເວລາ ສາມ
ເດືອນ ນັບແຕ່ວັນໄດ້ຮັບການແຕ່ງຕັ້ງເປັນຕົ້ນໄປ ເວັ້ນເສຍແຕ່ກໍລະນີທີ່ມີຄວາມຫຼຸງຍາກ ຍ້ອນການປະກອບ
ຫຼັກຖານ ຫຼື ດ້ວຍເຫດຜົນອື່ນ ແຕ່ຜູ້ຕັດສິນ ຫຼື ຄະນະກຳມະການຕັດສິນ ຕ້ອງເຈັ້ງໃຫ້ສູນ ຫຼື ຫ້ອງການ ແກ້ໄຂ
ຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ ເພື່ອແຈ້ງເຫດຜົນດັ່ງກ່າວໃຫ້ຄຸ້ກໍລະນີຮັບຮູ້.

ຜູ້ຕັດສິນ ຫຼື ຄະນະກຳມະການຕັດສິນ ຕ້ອງກຳນົດແຜນການຕັດສິນ ແລ້ວເຈັ້ງໃຫ້ ສູນ ຫຼື
ຫ້ອງການ ແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ.

ມາດຕາ 38 (ປັບປຸງ) ການສະເໜີຂໍ້ມູນ, ຫຼັກຖານ

ຄຸ້ກໍລະນີ ມີພັນທະສະເໜີ ຂໍ້ມູນ, ຫຼັກຖານກ່ຽວກັບຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ໃຫ້ແກ່ຜູ້ຕັດສິນ ຫຼື ຄະນະກຳ
ມະການຕັດສິນ.

ຜູ້ຕັດສິນ ຫຼື ຄະນະກຳມະການຕັດສິນ ອາດຈະລົງເກັບກໍາຂໍ້ມູນ, ຫຼັກຖານກັບທີ່ ຕາມການສະ
ເໜີ ຫຼື ການເຫັນດີຂອງຄຸ້ກໍລະນີ.

ໃນກໍລະນີຈຳເປັນທີ່ຕ້ອງການພິສຸດຂໍ້ມູນ, ຫຼັກຖານໄດ້ນີ້ ຜູ້ຕັດສິນ ຫຼື ຄະນະກຳມະການຕັດ
ສິນ ມີສິດສະເໜີເອົາຜູ້ຊ່າງວຊານ ຫຼື ຜູ້ຊໍານານງານ ເພື່ອພິສຸດຂໍ້ມູນ, ຫຼັກຖານນີ້.

ຜູ້ຕັດສິນ ຫຼື ຄະນະກຳມະການຕັດສິນ ຕ້ອງຄົ້ນຄວ້າຄໍາຮ້ອງຂໍ, ຄໍາແກ້ຄໍາຮ້ອງຂໍ, ເອກະສານ,
ຂໍ້ມູນ, ຫຼັກຖານຢ່າງລະອຽດ, ຄົບຖ້ວນ, ຮອບດ້ານ ແລະ ພາວະວິໄສ. ຈາກນີ້ ຕ້ອງເຊັນຄຸ້ກໍລະນີມາອະທິບາຍ
ຫຼື ຊື້ແຈ້ງເຫດຜົນ ແລະ ສະເໜີຂໍ້ມູນ, ຫຼັກຖານຕື່ມອີກ ກ່ອນການລົງທຶນຕັດສິນ.

ມາດຕາ 39 (ໃໝ່) ການສອບຖາມ ແລະ ການໄຕ້ແຍ່ງ

ໃນການສອບຖາມນີ້ ຜູ້ຕັດສິນ ຫຼື ຄະນະກຳມະການຕັດສິນ ຕ້ອງໃຫ້ຄຸ້ກໍລະນີ ສະເໜີຂໍ້ມູນ,
ຫຼັກຖານ ພ້ອມຫັງອະທິບາຍ, ຊື້ແຈ້ງຂໍ້ມູນ, ຫຼັກຖານຂອງຕົນ ພ້ອມດຽວກັນນັ້ນ ກໍຕ້ອງຮັບປະກັນໃຫ້ຄຸ້ກໍລະ
ນີ້ໄດ້ມີການໄຕ້ແຍ່ງ, ຊັກຖາມ ຕໍ່ຫຼັກຖານຂອງຄຸ້ກໍລະນີອີກຝາຍໜີ່.

ມາດຕາ 40 (ໃໝ່) ການໂຈການຕັດສິນ

ການໂຈການຕັດສິນ ແມ່ນ ການຢຸດການຕັດສິນໄວ້ຊີ່ວຄາວ ຍ້ອນມີສະພາບການໃດໜີ່ທີ່ເປັນ
ອຸປະສົກຕໍ່ການຕັດສິນ.

ການຕັດສິນ ອາດຖືກໂຈກໃນກໍລະນີໄດ້ນີ້ ດັ່ງນີ້:

1. ຄຸ້ກໍລະນີຜ່າຍໄດ້ນີ້ ສູນເສຍຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພິດ, ເຈັບເປັນຢ່າງກະທັນ

ຫັນ;

2. มีความจำเป็นต้องล้ำก้าวมิจฉาชีวิตขัดแย้งอื่น ที่พิวัพันภัยขัดแย้งทางด้านสังคม;

3. ໜັດບັງເອີນ ຫຼື ໜັດສຸດວິໄສ.

ສໍາລັບ ກ່າວນີ້ທີ່ຝ່າຍໃດໜຶ່ງ ຫາກໄດ້ຍົກຍ້າຍ ຫຼື ອອກຈາກບ່ອນຢູ່ເກົ່າ ຂຶ່ງບໍ່ຮູ້ບ່ອນຢູ່ໃໝ່ ໂດຍມີການຢັ້ງຢືນຈາກການຈັດຕັ້ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຈະບໍ່ເປັນສາເຫດທີ່ພິໃຕ້ໃຈການຕັດສິນ.

ໃນກໍລະນີມີການໂຈການຕັດສິນນັ້ນ ຫຼືວໜ້າ ສູນ ຫຼື ບ້າອງການ ແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງລ້ານເສດຖະກິດ ຕ້ອງອອກຂໍ້ຕິກລົງໂຈການຕັດສິນ ເລື່ອແຈ້ງໃຫ້ຄຸ້ກໍລະນີ ຫຼື ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມອື່ນ.

งานจะก่อตัวตามที่ต้องการได้บันทึกไว้ในบัญชีตามกำหนดการดำเนินงานทั่วสิ่งของ ที่ต้องการ แก้ไขข้อดังนี้

ໄລຍະເວລາຂອງການໂຈ ບໍ່ໃຫ້ນັບເຂົ້າໃນກໍານົດເວລາຂອງການດໍາເນີນການຕັດສິນ.

มาดตามา 41 (ปั๊บปูง) มาดตามากวนปิกป้อງผึ้งปะໂຫຍດຂອງຄູ່ກໍລະນີ

ໃນໄລຍະດຳເນີນການພິຈາລະນາຕັດສິນນັ້ນ ຖ້າຖ່າກໍລະນີຫາກສະເໜີໃຫ້ນໆໃຊ້ມາດຕະການໄດ້ໜຶ່ງເພື່ອປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງຕົນ ເຊັ່ນ ການຍືດ ຫຼື ອາຍຸດຊັບ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການດໍາເນີນຄະດີແພິງ ຖ້າເຫັນວ່າມີຄວາມຈໍາເປັນ ຜູ້ຕັດສິນ ຫຼື ຄະນະກໍາມະການຕັດສິນ ກໍຈະສິ່ງຄໍາສະເໜີ ພ້ອມດ້ວຍເອກະສານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໂດຍຜ່ານ ສູນ ຫຼື ຫ້ອງການ ແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ ໃປຢ່ງສານປະຊາຊົນແຂວງ, ນະຄອນຫຼວງ ບ່ອນຊັບຕົ້ງຢູ່ ເພື່ອພິຈາລະນາອກກຳສັ່ງ ພາຍໃນເວລາ ຫ້າວັນ ລັດຖະການ ນັບແຕ່ວັນໄດ້ຮັບຄໍາສະເໜີ ເປັນຕົ້ນໄປ.

ມາດຕາ 42 (ປັບປຸງ) ສີດໃນການຕົກລົງຂອງຄູ່ກໍລະນີກ່ອນການຕັດສິນ

ໃນໄລຍະການພິຈາລະນາຂໍ້ຂັດແຍ່ງນັ້ນ ຄຸ່ກໍລະນີ ມີສິດຕິກລົງແກ້ໄຂນຳກັນກ່ອນການຕັດສິນໄດ້. ການຕິກລົງຂອງຄຸ່ກໍລະນີນີ້ນັ້ນ ຕ້ອງເຮັດເປັນລາຍລັກອັກສອນ ໂດຍມີລາຍເຊັນຂອງ ຄຸ່ກໍລະນີ, ຜູ້ບັນຫຼິກ, ຜູ້ຕັດສິນ ຫຼື ຄະນະກຳມະການຕັດສິນ ແລະ ຢັ້ງຢືນໂດຍຫົວໜ້າ ສູນ ຫຼື ຫ້ອງການ ແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ.

ການຕົກລົງຂອງຄູ່ກໍລະນີກ່ອນການຕັດສິນ ມີຜົນສັກສິດຄືກັນກັບຄໍາຕັດສິນຂອງຜູ້ຕັດສິນ ຫຼື ຄະນະກຳມະການຕັດສິນ.

ມາດຕາ 43 (ປັບປຸງ) ຄໍາຕັດສິນຂອງກໍາມະການຕັດສິນ

គំពាត់សិនខ្លួនរាយការណ៍ពាត់សិន ពួកម៉ែនឲ្យខ្សោយតែទៅខ្លួនទៀត។

ສໍາລັບຄໍາຕັດສິນຂອງຄະນະກຳມະການຕັດສິນ ໃຫ້ຖືເອົາຕາມສຽງສ່ວນທາງ.

ຄໍາຕັດສິນ ມີຜົນສັກສິດ ນັບແຕ່ວັນລົງຄໍາຕັດສິນ ຫຼື ວັນຄຸ້ກໍລະນີໄດ້ຮັບຊາບຄໍາຕັດສິນນັ້ນ
ເປັນຕົ້ນໄປ.

ມາດຕາ 44 (ໃໝ່) ການເລື່ອນການອ່ານຄໍາຕັດສິນ

ຖ້າທ່າກມີສາຫະໄດ້ໜຶ່ງ ຫົບ່ສາມາດອ່ານຄໍາຕັດສິນໄດ້ ເຊັ່ນ ກໍາມະການຕັດສິນ ຫຼື ຄຸກໍລະນີ ເຈັບເປັນກະຫັນຫັນ ຜູ້ຕັດສິນ ຫຼື ຄະນະກໍາມະການຕັດສິນ ກໍຈະແຈ້ງເລື່ອນການອ່ານຄໍາຕັດສິນ ແຕ່ຢ່າງຊັ້ນ ໃຫ້ກາຍ ສີບ້າວັນ.

ມາດຕາ 45 (ປັບປຸງ) ເນື້ອໃນຄໍາຕັດສິນຂອງກໍາມະການຕັດສິນ

ຄໍາຕັດສິນຂອງກໍາມະການຕັດສິນ ປະກອບດ້ວຍ ພາກສະໜີ, ພາກເນື້ອໃນ, ພາກວິນິດໄສ ແລະ ພາກຕັດສິນ ຊຶ່ງມີເນື້ອໃນ ດັ່ງນີ້:

1. ເວລາ, ວັນ, ເດືອນ, ປີ, ເລື່ອງ, ເລກທີ່ສໍານວນຂອງຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ແລະ ສະຖານທີ່ອອກຄໍາຕັດສິນ;
2. ຊື່ ແລະ ນາມສະກຸນ ຂອງກໍາມະການຕັດສິນ ແລະ ຜູ້ບັນທຶກ;
3. ຊື່ ແລະ ນາມສະກຸນ, ອາຍຸ, ອາຊີບ, ສັນຊາດ, ບ່ອນຢູ່ປັດຈຸບັນ ແລະ ສະຖານທີ່ຕັ້ງກິດຈະການ ຂອງຄຸກໍລະນີ ຫຼື ຜູ້ຕາງໜ້າ;
4. ເນື້ອໃນສໍາຄັນຂອງຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ແລະ ບ່ອນອີງຂອງຄໍາຕັດສິນ;
5. ການຕັດສິນ;
6. ຄວາມຮັບຜິດຊອບໃນການຈ່າຍຄ່າທຳນຽມ, ຄ່າແຮງງານ ແລະ ຄ່າບໍລິການຕາງໆ ຂອງຄຸກໍລະນີແຕ່ລະຝ່າຍ;
7. ຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ໃຊ້ຈ່າຍໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນ;
8. ການໃຫ້ສີຄັດຄ້ານຄໍາຕັດສິນຂອງຄຸກໍລະນີ.

ຄໍາຕັດສິນຂອງກໍາມະການຕັດສິນ ຕ້ອງມີລາຍເຊັນຂອງຜູ້ຕັດສິນ ຫຼື ຄະນະກໍາມະການຕັດສິນ, ຜູ້ບັນທຶກ ແລະ ຍັງຢືນໄດ້ຫົວໜ້າ ສູນ ຫຼື ຫ້ອງການ ແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ.

ມາດຕາ 46 (ໃໝ່) ການດັດແກ້ຄໍາຕັດສິນ ແລະ ການຕັດສິນເພີ່ມຕົ້ມ

ພາຍໃນເວລາ ສາມສີບວັນ ນັບແຕ່ວັນລົງຄໍາຕັດສິນ ຫຼື ໄດ້ຮັບຊາບຄໍາຕັດສິນ ເປັນຕົ້ນໄປ ຄຸກໍລະນີ ມີສິດສະໜີໃຫ້ກໍາມະການຕັດສິນ ດັດແກ້ຄໍາຕັດສິນກ່ຽວກັບຂໍຜິດພາດໄດ້ໜຶ່ງ ເປັນຕົ້ນ ການຄົດໄລ້, ການພິມ ຫຼື ຂໍຜິດພາດອື່ນ ທີ່ບໍ່ໄດ້ປ່ຽນພາກເນື້ອໃນຄໍາຕັດສິນ.

ໃນກໍລະນີ ຫາກລົງຄໍາຕັດສິນເກີນ ຫຼື ບໍ່ຄົບຖ້ວນ ຕາມການຮ້ອງຂໍຂອງຄຸກໍລະນີແລ້ວ ຄຸກໍລະນີນີ້ ກໍມີສິດສະໜີໃຫ້ພິຈາລະນາລົງຄໍາຕັດສິນເພີ່ມຕົ້ມ ຕາມເວລາທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນ ວັກນຶ່ງ ຂອງມາດຕານີ້.

ຄໍາຕັດສິນເພີ່ມຕົ້ມ ມີເນື້ອໃນຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ຕາມມາດຕາ 45 ຂອງກິດໝາຍສະບັບນີ້.

ການດັດແກ້ຄໍາຕັດສິນ ຫຼື ການຕັດສິນເພີ່ມນັ້ນ ໃຫ້ຖືເປັນພາກສ່ວນໜຶ່ງຂອງຄໍາຕັດສິນ.

ມາດຕາ 47 (ປັບປຸງ) ການຄັດຄ້ານຄໍາຕັດສິນຂອງກໍາມະການຕັດສິນ

ຄຸກໍລະນີ ມີສິດສະໜີຕໍ່ສານປະຊາຊົນ ເພື່ອຄັດຄ້ານຄໍາຕັດສິນຂອງກໍາມະການຕັດສິນ ພາຍໃນເວລາ ສາມສີບວັນ ນັບແຕ່ວັນໄດ້ຮັບຊາບຄໍາຕັດສິນ ເປັນຕົ້ນໄປ ໃນກໍລະນີໄດ້ໜຶ່ງ ດັ່ງນີ້:

1. ຄຸກໍລະນີ ບໍ່ໄດ້ຕິກລົງໃຫ້ແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງດ້ວຍຮູບການຕັດສິນ ຫຼື ການຕິກລົງນັ້ນເປັນໄມຄະ;

ພາກທີ ۳

ການປະຕິບັດຜົນຂອງການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ

ມາດຕາ 48 (ປັບປຸງ) ຜົນຂອງການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ

ຜົນຂອງການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຢ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ ປະກອບດ້ວຍ:

1. งานติดลิ้งของถุกกำลังนีในการให้การ;
  2. งานติดลิ้งของถุกกำลังนี ก่อนงานตัดสิน;
  3. คำตัดสินของกรรมการงานตัดสิน.

ມາດຕາ 49 (ໃຫ້ມ) ການປະຕິບັດຜົນຂອງການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ

ການປະຕິບັດຜົນຂອງການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ ແມ່ນ ການນຳເອົາຜົນຂອງການ
ແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ ມາປະຕິບັດໃຫ້ຖືກຕ້ອງ ດ້ວຍລົງທຶນ ດັ່ງນີ້:

1. ការបង្រៀនបណ្តុះដូចត្រូវ;
  2. ការបង្រៀនបណ្តុះដូចត្រូវទាំងអស់.

มาตรา 50 (บัญชี) การประตีบัณฑิตโดยอุ่นกำลังมี

គ្នាកំលែងនីមួយៗបានប្រព័ន្ធបានត្រឹមត្រូវក្នុងការងារជាពីរដែលបានចាប់ផ្តើមនៅក្នុងការងារជាពីរ។

ສໍາລັບຄໍາຕັດສິນຂອງກໍາມະການຕັດສິນນັ້ນ ຄຸ່ງກໍລະນີ ຕ້ອງປະຕິບັດ ພາຍໃນເວລາ ສາມສືບວັນ ນັບແຕ່ວັນລົງຄໍາຕັດສິນ ຫຼື ຮັບຊາບຄໍາຕັດສິນ ຝັນຕົ້ນໄປ.

ພາຍຫຼັງໄດ້ປະຕິບັດສໍາເລັດແລ້ວ ຄຸກໍລະນີ ຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ສູນ ຫຼື ຫ້ອງການ ແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ ເພື່ອອກຄໍາສັ່ງປຶດສໍານວນຂໍ້ຂັດແຍ່ງ.

ມາດຕາ 51 (ປັບປຸງ) ການປະຕິບັດໂດຍອີງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຂອງສານ

ອີງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຂອງສານ ມີຫົ່າທີ່ບັງຄັບປະຕິບັດຜົນຂອງການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຢ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ ຕາມຄໍາຊື້ຂາດຢັ້ງປິນຂອງສານປະຊາຊົນ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 52 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 52 (ປັບປຸງ) ການຊື້ຂາດຂອງສານປະຊາຊົນ

ຄຸ້ກໍລະນີຝ່າຍທີ່ໄດ້ຮັບຄວາມອັບປະໂຫຍດ ຈາກການບໍ່ປະຕິບັດຜົນຂອງການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຢ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ ມີສິດຮ້ອງຂໍ້ຕໍ່ສານປະຊາຊົນແຂວງ, ນະຄອນຫຼວງ ບ່ອນຂໍ້ຂັດແຢ່ງເກີດຂຶ້ນ ຫຼື ບ່ອນຊັບຕັ້ງຢູ່ພິຈາລະນາອອກຄໍາຊື້ຂາດ.

ເມື່ອໄດ້ຮັບຄໍາຮ້ອງຂອງຄຸ້ກໍລະນີແລ້ວ ສານປະຊາຊົນ ຕ້ອງພິຈາລະນາອອກຄໍາຊື້ຂາດຢັ້ງປິນຫຼື ບໍ່ຢັ້ງປິນ ພາຍໃນເວລາ ສືບຫ້ວນ ນັບແຕ່ວັນໄດ້ຮັບຄໍາຮ້ອງ ເປັນຕົ້ນໄປ.

ໃນການພິຈາລະນາອອກຄໍາຊື້ຂາດນີ້ ສານປະຊາຊົນ ຕ້ອງພິຈາລະນາທາງດ້ານກົດໝາຍທີ່ມັນ ຊຸ່ງຈະບໍ່ພິຈາລະນາທາງດ້ານເນື້ອໃນຂໍ້ຂັດແຢ່ງ. ຖ້າເຫັນວ່າຖືກຕ້ອງແລ້ວ ສານປະຊາຊົນ ຕ້ອງອອກຄໍາຊື້ຂາດ ເພື່ອບັງຄັບປະຕິບັດ. ຄໍາຊື້ຂາດຂອງສານປະຊາຊົນ ມີຜົນບັງຄັບປະຕິບັດໃນຫັນໃດ ແລະ ບໍ່ສາມາດອຸທອນໄດ້.

ສານປະຊາຊົນ ຈະບໍ່ອອກຄໍາຊື້ຂາດຢັ້ງປິນເພື່ອຜົນຂອງການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຢ່ງ ໃນກໍລະນີໃດໜຶ່ງຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 47 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້ ແຕ່ຄຸ້ກໍລະນີ ຍັງມີສິດສະໜີຕໍ່ສຸນ ຫຼື ຫ້ອງການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຢ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ ພິຈາລະນາເພື່ອໃຫ້ແກ້ໄຂຄືນໃຫ້ ຫຼື ຮ້ອງພ້ອງຕໍ່ສານປະຊາຊົນ.

ມາດຕາ 53 (ປັບປຸງ) ການຮັບຮູ້ ແລະ ການປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຂອງກໍາມະການຕັດສິນຕ່າງປະເທດ ຫຼື ສາກົນ

ການຮັບຮູ້ ແລະ ການປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຂອງກໍາມະການຕັດສິນຕ່າງປະເທດ ຫຼື ສາກົນ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການດໍາເນີນຄະດີແຢ່ງ ຂອງ ສປປ ລາວ.

ພາກທີ IV

ຄໍາໃຊ້ຈ່າຍໃນການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຢ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ

ມາດຕາ 54 ຄໍາໃຊ້ຈ່າຍໃນການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຢ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ

ຄໍາໃຊ້ຈ່າຍໃນການດໍາເນີນການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຢ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ ປະກອບດ້ວຍ:

1. ຄໍາທໍານຽມ;
2. ຄໍາບໍລິການ;
3. ຄໍາແຮງງານ.

ມາດຕາ 55 (ປັບປຸງ) ຄໍາທໍານຽມ

ຄໍາທໍານຽມ ແມ່ນ ພັນຍະທາງກົງ ໃນການເກັບຄໍາສິດຄຸມຄອງບໍລິຫານຂອງລັດ ຈາກຄຸ້ກໍລະນີ.

ໃນການໄກ່ເຕັ້ມື້ນ ໃຫ້ຄຸ້ກໍລະນີ ຈ່າຍຄ່າທ່ານງົມຄົນລະເຕິງ ກ່ອນການດໍາເນີນການໄກ່ເຕັ້ມື້ນຂັດແຍ່ງ ເວັ້ນເສຍແຕ່ໄດ້ຕິກລົງກັນໄວ້ຢ່າງອື່ນ.

ໃນການຕັດສິນນີ້ນ ໃຫ້ຄຸ້ກໍລະນີ ຮັບຜິດຊອບຈ່າຍຄ່າທ່ານງົມ ຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນຄໍາຕັດສິນ.

ອັດຕາການເວັບຄ່າທ່ານງົມ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມລະບຽບການ ທີ່ລັດປະກາດໃຊ້ໃນແຕ່ລະໄລຍະ.

ມາດຕາ 56 (ບັບປຸງ) ຄ່າບໍລິການ

ຄ່າບໍລິການ ແມ່ນ ການເວັບຄ່າບໍລິການວ່າງານທາງດ້ານບໍລິຫານວິຊາການ ຈາກຄຸ້ກໍລະນີ.

ການເກັບຄ່າບໍລິການ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມລະບຽບການທີ່ລັດປະກາດໃຊ້ໃນແຕ່ລະໄລຍະ ຊຶ່ງຜູ້ຮ້ອງຂໍ ເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບຈ່າຍກ່ອນ.

ມາດຕາ 57 (ບັບປຸງ) ຄ່າແຮງງານ

ຄ່າແຮງງານ ແມ່ນ ຄ່າຕອບແທນໃນການເຄື່ອນໄຫວວ່າງານ ຂອງຜູ້ໄກ່ເຕັ້ມື້ນ ຫຼື ຄະນະກຳມະການໄກ່ເຕັ້ມື້ນ, ຜູ້ຕັດສິນ ຫຼື ຄະນະກຳມະການຕັດສິນ, ຜູ້ຊ່ວງວຊານ ຫຼື ຜູ້ຊໍ່າມນາງານ.

ຄ່າແຮງງານ ຕ້ອງຊໍາລະປ່ຽນ ຫຼື ຫ້ອງການ ແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ ບ່ອນຮ້ອງຂໍນັ້ນ ແລະ ຕ້ອງມີບັດບັນທຶກໄວ້ເປັນຫຼັກຖານ.

ລະບຽບການກ່ຽວກັບຄ່າແຮງງານ ແມ່ນ ກະຊວງຢູ່ທີ່ທ່າ ເປັນຜູ້ຄົ້ນຄວ້າສະເໜີຕໍ່ ລັດຖະບານ ພິຈາລະນາຮັບຮອງ.

ພາກທີ V ອີງການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ

ມາດຕາ 58 (ບັບປຸງ) ຫົ້ຕັ້ງ ແລະ ພາລະບົດບາດ

ອີງການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ ແມ່ນ ອີງການຈັດຕັ້ງທີ່ມີລັກສະນະວິຊາຊີບສັງຄົມ ແລະ ກົດໝາຍ, ມີຄວາມເປັນເອກະລາດທາງດ້ານວິຊາການ ຢູ່ພາຍໃຕ້ການຄຸ້ມຄອງຂອງຂະແໜງງານບຸຕິທໍາ, ມີພາລະບົດບາດສ້າງເງື່ອນໄຂ ແລະ ອໍານວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ຄຸ້ກໍລະນີ, ຜູ້ໄກ່ເຕັ້ມື້ນ ຫຼື ຄະນະກຳມະການໄກ່ເຕັ້ມື້ນ ແລະ ຜູ້ຕັດສິນ ຫຼື ຄະນະກຳມະການຕັດສິນ ໃນການດໍາເນີນການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ.

ມາດຕາ 59 (ບັບປຸງ) ໂຄງປະກອບຂອງອີງການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ

ອີງການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ ປະກອບດ້ວຍ:

1. ສູນແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ ມີຊື່ຫຍໍ້ວ່າ "ສກສ" ຊຶ່ງປ່ຳພາຍໃຕ້ການຄຸ້ມຄອງຂອງກະຊວງຢູ່ທີ່ທ່າ ແລະ ມີຖານະເທົ່າກົມ;

2. ຫ້ອງການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ ມີຊື່ຫຍໍ້ວ່າ "ທກສ" ຊຶ່ງປ່ຳພາຍໃຕ້ການຄຸ້ມຄອງຂອງພະແນກຢູ່ທີ່ທ່າ ແຂວງ, ນະຄອນຫຼວງ ແລະ ມີຖານະເທົ່າຂະແໜງ.

ສໍາເລັບໂຄງປະກອບການຈັດຕັ້ງ ແລະ ບຸກຄະລາກອນຂອງສູນ ແລະ ຫ້ອງການ ແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນລະບຸງການຕ່າງໆທາງ.

ເມື່ອມີຕູ່ອ່ອນໄຂ ອາດຈະສ້າງຕັ້ງອີງການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງຫາງດ້ານເສດຖະກິດເອກະຊົນ ແລະ ສະພາບກິດ ຂັ້ນກໍໄດ້ ດາມການຕົກລົງຂອງລັດຖະບານ.

ມາດຕາ ៦០ (ប៊បុរី) តិច និង មានថ្មីទៅខ្លួនរបស់ខ្លួន ដើម្បី
ស្ថិត និង ការអនុវត្តន៍យោង និង ការអនុវត្តន៍យោង និង ការអនុវត្តន៍យោង

ສໍາລັບສິດສະເໜີ ແຕ່ງຕັ້ງ, ປິດ ຜູ້ໃກ່ເກ່ຍ, ຜູ້ຕັດສິນ ຕອງສະເໜີຕໍ່ສູນແກ້ໄຂຂໍຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ ເພື່ອພິຈາລະນາ.

ພາກທີ VI

ជូនក្នុងការរំលែក, ជូនតាតិត្យសិន និង ជូនខ្សោយទុកដាក់ នឹងជូនខ្សោយទុកដាក់

ជូនការងារ និង ជូនតាតសិរី

ມາດຕາ 62 (ປັບປຸງ) ຜູ້ໄກ່ເກ່ຍ ແລະ ຜູ້ຕັດສິນ

ຜູ້ໄກເກົ່າຍ ແລະ ຜູ້ຕັດສິນ ແມ່ນ ບຸກຄົນທີ່ມາຈາກສໍານັກງານ, ອົງການ, ຫົວໜ່ວຍຫຼວະກິດທັງພາກລັດ ແລະ ເອກະຊົນ, ຄົນຕ່າງປະເທດ ແລະ ຄົນຕ່າງດ້າວທີ່ມີຄວາມສະໝັກໃຈ ຊຶ່ງໄດ້ຮັບການແຕ່ງຕັ້ງໂດຍລັດຖະມົນຕີກະຊວງຢູ່ທີ່ທ່າ ຕາມການຄັດເລືອກ ແລະ ການສະເໜີຂອງສູນແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ.

ຜູ້ຕັດສິນ ສາມາດເປັນຜູ້ໄກ່ເກ່ຍ. ແຕ່ຜູ້ໄກ່ເກ່ຍ ບໍ່ສາມາດເປັນຜູ້ຕັດສິນໄດ້.

ມາດຕາ ៦៣ (ប៊បុរី) ពើមនឹងការបំផុតជូនជាយ និង ជូនជាមិន

บกถินที่จะเป็นผู้นำเย้าย ต้องมีเรื่องนี้ด้วย:

1. มีถุงส้มบัด, มีจันยาทำ ແລະ ບໍລິສຸດສັດຊື່;
  2. ມີຄວາມຮູ້ຄວາມສາມາດ ທາງດ້ານວິຊາສະເພະໃດໜຶ່ງທີ່ແມ່ນອນ ໂດຍມີໃບຢັ້ງປິນຢ່າງ
  3. ໄດ້ຜ່ານ ຫຼື ມີປະສົບການໃນວຽກງານຢ່າງຫຼັບຍ້ອຍ ຫ້າປີ;
  4. ບໍ່ເກີຍເຖິງສານຕັດສິນລົງໄທດ້ຕ້ອງຮັດສະລະພາບ ຢ້ອນການກະທຳເຜີດໂລຍເຈຕະນາ;
  5. ໄດ້ຜ່ານການຝຶກອົບຮົມກ່ຽວກັບວຽກງານແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ;
  6. ມີສະບັບດີ.

ສໍາລັບບຸກຄົນທີ່ຈະເປັນຜູ້ຕັດສິນ ນອກຈາກມີເງື່ອນໄຂ ຕາມຂໍ້ 1, 4, 5 ແລະ ຂໍ້ 6 ຂອງມາດຕານີ້ເລື່ອ ຍັງຕ້ອງມີລະດັບວິຊາສະເພາະແຕ່ເຊັ່ນສູງຂຶ້ນໄປ, ມີຄວາມຮູ້ຫາງດ້ານກິດໝາຍ ແລະ ມີປະສົບການຢ່າງໜ້ອຍ ສີບປີ ຂັ້ນຝ່.

ມາດຕາ 64 (ປັບປຸງ) ເງື່ອນໄຂການເປັນຜູ້ໄກ້ເຕ່ຍ ແລະ ຜູ້ຕັດສິນ ສໍາລັບຄົນຕ່າງປະເທດ ແລະ ຄົນຕ່າງດ້າວ ຄົນຕ່າງປະເທດ ແລະ ຄົນຕ່າງດ້າວ ທີ່ມີຈຸດປະສົງສະໝັກເຂົ້າເປັນຜູ້ໄກ້ເຕ່ຍ ຫຼື ຜູ້ຕັດສິນ ຢູ່ ສປປ ລາວ ມອກຈາກມີເງື່ອນໄຂ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 63 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້ແລ້ວ ຍັງຕ້ອງມີ ເງື່ອນໄຂຕື່ມອີກ ດັ່ງນີ້:

1. ເຄົາລົບລັດຖະທຳມະນຸນ, ກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ ຂອງ ສປປ ລາວ;
2. ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດໃຫ້ເຂົ້າມາເຮັດວຽກຢ່າງຖືກຕ້ອງ ຫຼື ມີທີ່ຢູ່ຖາວອນຢູ່ ສປປ ລາວ;
3. ຮູ້ພາສາລາວດີ, ຮູ້ວັດທະນະທຳ ແລະ ເຄົາລົບຮົດຄອງປະເພນີອັນດິງມຂອງລາວ.

ມາດຕາ 65 (ປັບປຸງ) ບັນຊີລາຍຊື່ຜູ້ໄກ້ເຕ່ຍ ຫຼື ບັນຊີລາຍຊື່ຜູ້ຕັດສິນ

ບັນຊີລາຍຊື່ຜູ້ໄກ້ເຕ່ຍ ຫຼື ບັນຊີລາຍຊື່ຜູ້ຕັດສິນ ແມ່ນ ການສັງລວມລາຍຊື່ຜູ້ໄກ້ເຕ່ຍ ຫຼື ຜູ້ຕັດ ສິນ ລວມຫຼັງປະຫວັດຫຍໍ້ຂອງພວກກ່ຽວ.

ພາຍຫຼັງ ລັດຖະມົນຕີກະຊວງຍຸຕິທໍາ ໄດ້ແຕ່ງຕັ້ງຜູ້ໄກ້ເຕ່ຍ ຫຼື ຜູ້ຕັດສິນແລ້ວ ສູນແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດ ແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ ຕ້ອງສ້າງເປັນບັນຊີລາຍຊື່ຜູ້ໄກ້ເຕ່ຍ ຫຼື ບັນຊີລາຍຊື່ຜູ້ຕັດສິນ ແລ້ວສິ່ງໃຫ້ຫ້ອງການແກ້ ໄຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ.

ມາດຕາ 66 (ໃໝ່) ການສັ້ນສຸດການເປັນຜູ້ໄກ້ເຕ່ຍ ຫຼື ຜູ້ຕັດສິນ

ການເປັນຜູ້ໄກ້ເຕ່ຍ ຫຼື ຜູ້ຕັດສິນ ຈະສັ້ນສຸດລົງໃນກໍລະນີໄດ້ໜຶ່ງ ດັ່ງນີ້:

1. ລາຍອກ;
2. ທີກປິດອອກຈາກການເປັນຜູ້ໄກ້ເຕ່ຍ ຫຼື ຜູ້ຕັດສິນ ຍ້ອນລະເມີດກົດໝາຍ ຫຼື ລະບຽບການ;
3. ເສຍຊີວິດ.

ການສັ້ນສຸດການເປັນຜູ້ໄກ້ເຕ່ຍ ຫຼື ຜູ້ຕັດສິນ ຕ້ອງໄດ້ລົບຊື່ຜູ້ກ່ຽວຂ້ອງກາຈຳບັນຊີລາຍຊື່ຜູ້ໄກ້ ເຕ່ຍ ຫຼື ບັນຊີລາຍຊື່ຜູ້ຕັດສິນ.

ມາດຕາ 67 (ໃໝ່) ຜູ້ໄກ້ເຕ່ຍ ຫຼື ຜູ້ຕັດສິນຕ່າງປະເທດ

ຜູ້ໄກ້ເຕ່ຍ ຫຼື ຜູ້ຕັດສິນຕ່າງປະເທດ ແມ່ນ ຜູ້ທີກແຕ່ງຕັ້ງ ໃຫ້ເປັນຜູ້ໄກ້ເຕ່ຍ ຫຼື ຜູ້ຕັດສິນຂອງ ອົງການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ ຂອງປະເທດໄດ້ໜຶ່ງ ແລະ ການແຕ່ງຕັ້ງດັ່ງກ່າວ ຍັງມີຜົນສັກສິດຢູ່.

ຜູ້ໄກ້ເຕ່ຍ ຫຼື ຜູ້ຕັດສິນຕ່າງປະເທດ ທີ່ມາເຄື່ອນໄຫວວໄກ້ເຕ່ຍ ຫຼື ຕັດສິນຂໍ້ຂັດແຍ່ງຢູ່ ສປປ ລາວ ຕ້ອງໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຈາກກະຊວງຍຸຕິທໍາ.

ຜູ້ໄກ້ເຕ່ຍ ຫຼື ຜູ້ຕັດສິນຕ່າງປະເທດ ມີສິດໄກ້ເຕ່ຍ ຫຼື ຕັດສິນຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ຊຶ່ງຄຸກໍລະນີຝ່າຍໄດ້ໜຶ່ງ ຫຼື ບ້າງສອງຝ່າຍ ເປັນບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງຕ່າງປະເທດ.

ມາດຕາ 68 (ປັບປຸງ) ສິດ ແລະ ຫ້າທີ່ຂອງ ຜູ້ໄກ້ເຕ່ຍ ແລະ ຜູ້ຕັດສິນ

ຜູ້ໄກ້ເຕ່ຍ ແລະ ຜູ້ຕັດສິນ ມີສິດ ແລະ ຫ້າທີ່ ດັ່ງນີ້:

1. ຮັບ ຫຼື ປະຕິເສດ ການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງ;
2. ເປັນເອກະລາດໃນການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງ;
3. ຮັບປະກັນການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ຢ່າງມີຄວາມຍຸຕິທໍາ, ວ່ອງໄວ ແລະ ໄປ່ໄສ;

4. ປະຕິບັດຖືກຕ້ອງຕາມຫຼັກຈັນຍາບັນຂອງວິຊາຊີບ;
5. ລົງເວັບກຳຂໍ້ມູນ, ຫຼັກຖານກັບທີ່;
6. ໄດ້ຮັບຄ່າແຮງງານ ຕາມລະບຽບການ;
7. ກັກສາຄວາມລັບຂອງຂໍ້ຂັດແຢ່ງ ບົກເວັ້ນຂໍ້ມູນທີ່ຕ້ອງສະໜອງໃຫ້ຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຕາມກົດໝາຍ;
8. ເສຍອາກອນລາຍໄດ້ ແລະ ພັນທະອິນ ໃຫ້ລັດຕາມກົດໝາຍ;
9. ນໍາໃຊ້ສຶດ ແລະ ປະຕິບັດໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ໝວດທີ 2 ຜູ້ຊ່ວວຊານ ຫຼື ຜູ້ຊໍານານງານ

ມາດຕາ 69 (ໃໝ່) ຜູ້ຊ່ວວຊານ ຫຼື ຜູ້ຊໍານານງານ

ຜູ້ຊ່ວວຊານ ຫຼື ຜູ້ຊໍານານງານ ແມ່ນ ບຸກຄົນ ທີ່ມີຄວາມຮູ້, ຄວາມຊໍານານ ແລະ ມີປະສົບການ ໃນວິຊາສະເພາະໄດ້ນີ້, ທີ່ຖືກຮັບຮູ້ ແລະ ຢັ້ງຢືນ ຈາກສະຖາບັນ ຫຼື ອີງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 70 (ໃໝ່) ສຶດ ຂອງຜູ້ຊ່ວວຊານ ຫຼື ຜູ້ຊໍານານງານ

- ຜູ້ຊ່ວວຊານ ຫຼື ຜູ້ຊໍານານງານ ມີສຶດ ດັ່ງນີ້:
1. ທອງອີ້າຂໍ້ມູນ, ຫຼັກຖານເພີ່ມເຕີມ ເພື່ອໃຫ້ການພິສູດມີຄວາມຖືກຕ້ອງ ແລະ ຊຸດເຈນ;
  2. ໄດ້ຮັບຄ່າແຮງງານ ແລະ ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍເຂົ້າໃນການພິສູດຂໍ້ມູນ, ຫຼັກຖານ;
  3. ໃຫ້ການຂໍ້ແຈງ ກ່ຽວກັບຜົນການພິສູດ;
  4. ເພີ່ມເຕີມ, ດັດແປງຜົນການພິສູດຂໍ້ມູນ, ຫຼັກຖານ ຜ້າຫັນວ່າມີຂໍ້ມູນໃໝ່ ກ່ຽວກັບການພິສູດ;
  5. ໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງຕາມກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 71 (ໃໝ່) ພັນທະ ຂອງຜູ້ຊ່ວວຊານ ຫຼື ຜູ້ຊໍານານງານ

- ຜູ້ຊ່ວວຊານ ຫຼື ຜູ້ຊໍານານງານ ມີພັນທະ ດັ່ງນີ້:
1. ພິສູດຂໍ້ມູນ, ຫຼັກຖານ ແລະ ໃຫ້ຄໍາເຫັນຢ່າງຖືກຕ້ອງຕາມຫຼັກວິຊາສະເພາະ;
  2. ສະຫຼຸບລາຍງານຜົນຂອງການພິສູດຂໍ້ມູນ, ຫຼັກຖານ ຢ່າງເປັນລາຍລັກອັກສອນ ເລື່ອສິ່ງໃຫ້ສູນ ຫຼື ຫ້ອງການ ແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຢ່ງຫາງດ້ານເສດຖະກິດ ເພື່ອມອປີໃຫ້ຜູ້ໄກ່ເຕ່ຍ ຫຼື ຄະນະກໍາມະການໄກ່ເຕ່ຍ, ຜູ້ຕັດສິນ ຫຼື ຄະນະກໍາມະການຕັດສິນ;
  3. ເຂົ້າມາໃຫ້ການຂໍ້ແຈງຕໍ່ຜູ້ໄກ່ເຕ່ຍ ຫຼື ຄະນະກໍາມະການໄກ່ເຕ່ຍ, ຜູ້ຕັດສິນ ຫຼື ຄະນະກໍາມະການຕັດສິນ;
  4. ຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຜົນຂອງການພິສູດຂໍ້ມູນ, ຫຼັກຖານຂອງຕົນ;
  5. ກັກສາຄວາມລັບຕໍ່ຜົນຂອງການພິສູດ.

ພາກທີ VII

ຂໍ້ຕ້າມ

ມາດຕາ 72 ຂໍ້ຕ້າມສໍາລັບພະນັກງານ, ຜູ້ໄກ່ເຕ່ຍ, ຜູ້ຕັດສິນ ແລະ ຜູ້ຊ່ວງຊານ ຫຼື ຜູ້ຊໍານານງານ

ຫ້າມ ພະນັກງານ, ຜູ້ໄກ່ເຕ່ຍ, ຜູ້ຕັດສິນ ແລະ ຜູ້ຊ່ວງຊານ ຫຼື ຜູ້ຊໍານານງານ ມີພິດຕິກຳ ດັ່ງນີ້:

1. ເປີດເຜີຍຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບເນື້ອໃນຂໍ້ຂັດແຍ່ງທີ່ຕົນໄດ້ຮູ້ ໂດຍບໍ່ໄດ້ຮອບອະນຸຍາດ ຫຼື ກິດໝາຍຫາກ ໄດ້ກຳນົດໄວ້ຢ່າງອື່ນ;
2. ນໍາໃຊ້ຂໍ້ມູນທີ່ຕົນໄດ້ຮູ້ ເພື່ອຫາຜົນປະໂຫຍດແກ່ຕົນເອງ ຫຼື ເພື່ອທຳລາຍສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດ ຂອງຜູ້ອື່ນ;
3. ກິດໝ່ວງ, ຕ່ອງດຶງ, ສ້າງຄວາມຫຼຸງຍາກ ໃຫ້ແກ່ການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງ;
4. ຮັບ, ທວງເອົາເຖິງ ຫຼື ຜົນປະໂຫຍດອື່ນທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງຈາກຄຸກໍລະນີ;
5. ເຊົ້າຮ່ວມໃນການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທີ່ພົວພັນເຖິງຜົນປະໂຫຍດຂອງຕົນເອງ, ຜົວ ຫຼື ເມຍ ຫຼື ຢາດໃກ້ຊື້ອົງຕົນ;
6. ລໍາອຽງໃນການປະຕິບັດໜ້າທີ່;
7. ບັງຄັບ, ນາບຊຸ່ ຄຸກໍລະນີ;
8. ມີພິດຕິກຳອື່ນ ທີ່ເປັນການລະເມີດກິດໝາຍ.

ມາດຕາ 73 (ບັບປຸງ) ຂໍ້ຕ້າມສໍາລັບຄຸກໍລະນີ

ຫ້າມຄຸກໍລະນີ ມີພິດຕິກຳ ດັ່ງນີ້:

1. ປອມແປງເອກະສານ ຫຼື ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບຂໍ້ຂັດແຍ່ງ;
2. ບັງຄັບ, ນາບຊຸ່ ຫຼື ໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງ, ຕົວຍົວ, ຫ້ອກລວງພະນັກງານ, ຜູ້ໄກ່ເຕ່ຍ, ຜູ້ຕັດສິນ ແລະ ຜູ້ຊ່ວງຊານ ຫຼື ຜູ້ຊໍານານງານ;
3. ໃຫ້ສິນຍົນ ຫຼື ຜົນປະໂຫຍດອື່ນແກ່ພະນັກງານ, ຜູ້ໄກ່ເຕ່ຍ, ຜູ້ຕັດສິນ ແລະ ຜູ້ຊ່ວງຊານ ຫຼື ຜູ້ຊໍານານງານ;
4. ມີພິດຕິກຳອື່ນ ທີ່ເປັນການລະເມີດກິດໝາຍ.

ມາດຕາ 74 (ບັບປຸງ) ຂໍ້ຕ້າມສໍາລັບບຸກຄົນ, ມີຕີບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງອື່ນ

ຫ້າມບຸກຄົນ, ມີຕີບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງອື່ນ ມີພິດຕິກຳ ດັ່ງນີ້:

1. ປະຕິເສດການຮ່ວມມື, ຂັດຂອງການປະຕິບັດໜ້າທີ່ຂອງພະນັກງານ, ຜູ້ໄກ່ເຕ່ຍ, ຜູ້ຕັດສິນ ແລະ ຜູ້ຊ່ວງຊານ ຫຼື ຜູ້ຊໍານານງານ;
2. ຍຸ່ຍິງຜູ້ອື່ນບໍ່ໃຫ້ນໍາໃຊ້ການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງຢູ່ ສູນ ຫຼື ຫ້ອງການ ແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງຫາງ ດ້ວຍເສດຖະກິດ;
3. ເປັນສິ່ງກາງໃນການໃຫ້ ແລະ ຮັບສິນຍົນ;
4. ມີພິດຕິກຳອື່ນ ທີ່ເປັນການລະເມີດກິດໝາຍ.

ພາກທີ VIII

ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການກວດກາວງຽກງານແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງຫາງດ້ານເສດຖະກິດ

ໝວດທີ 1

ການຄຸ້ມຄອງວຽກງານແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງຫາງດ້ານເສດຖະກິດ

ມາດຕາ 75 ອີງການຄຸ້ມຄອງ

ອີງການຄຸ້ມຄອງວຽກງານແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງຫາງດ້ານເສດຖະກິດ ປະກອບດ້ວຍ:

1. ກະຊວງຢູ່ຕິທໍາ;
2. ພະແນກຢູ່ຕິທໍາ ແຂວງ, ນະຄອນຫຼວງ.

ມາດຕາ 76 (ປັບປຸງ) ສິດ ແລະ ຫ້າທີ່ຂອງກະຊວງຢູ່ຕິທໍາ

ໃນການຄຸ້ມຄອງວຽກງານແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງຫາງດ້ານເສດຖະກິດ ກະຊວງຢູ່ຕິທໍາ ມີສິດ ແລະ ຫ້າທີ່ດັ່ງນີ້:

1. ຄື້ນຄວ້ານະໂບບາຍ, ແຜນຍຸດທະສາດ ແລະ ກິດໝາຍ ກ່ຽວກັບການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງຫາງດ້ານເສດຖະກິດ ເພື່ອສະເໜີລັດຖະບານ ພິຈາລະນາ;
2. ຜັນຂະຫຍາຍ ນະໂບບາຍ, ແຜນຍຸດທະສາດ ແລະ ກິດໝາຍກ່ຽວກັບການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງຫາງດ້ານເສດຖະກິດ ດັບຕັ້ງແຜນການ, ແຜນງານ, ໂຄງການ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ;
3. ອອກຂໍ້ຕິກິລົງ, ຄໍາສັ່ງ, ຄໍາແນະນຳ ແລະ ແຈ້ງການ ກ່ຽວກັບການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງຫາງດ້ານເສດຖະກິດ ລວມທັງລະບຽບການ ກ່ຽວກັບການສ້າງຕັ້ງອົງການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງຫາງດ້ານເສດຖະກິດ ເອກະຊຸມ ແລະ ສະເພາະກິດ;
4. ຊັ້ນໍາ ແລະ ຄຸ້ມຄອງດ້ານການຈັດຕັ້ງຂອງສູນ ແລະ ຫ້ອງການ ແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງຫາງດ້ານເສດຖະກິດ;
5. ຊັ້ນໍາ, ຕິດຕາມ ການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງຫາງດ້ານເສດຖະກິດ ໃນຂອບເຂດທີ່ວປະເທດ;
6. ສ້າງ, ບໍລິຈຸງ ແລະ ຍົກລະດັບຄວາມຮັ້ກວາມສາມາດ, ຈັນຍັນ ແລະ ວິຊາສະເພາະ ໃຫ້ພະນັກງານຂອງສູນ ແລະ ຫ້ອງການ ແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງຫາງດ້ານເສດຖະກິດ, ຜູ້ໄກ້ເຕັ່ຍ ແລະ ຜູ້ຕັດສິນ;
7. ສະເໜີນຍົກລັດຖະມົນຕີ ແຕ່ງຕັ້ງ, ຍົກຍ້າຍ ຫຼື ປິດຕຳແຫ່ງ ຫົວໜ້າສູນແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງຫາງດ້ານເສດຖະກິດ;
8. ແຕ່ງຕັ້ງ, ຍົກຍ້າຍ ຫຼື ປິດຕຳແຫ່ງ ຮອງຫົວໜ້າຫ້ອງການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງຫາງດ້ານເສດຖະກິດ;
9. ມີຄໍາເຫັນກ່ຽວກັບການແຕ່ງຕັ້ງຫົວໜ້າ ແລະ ຮອງຫົວໜ້າຫ້ອງການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງຫາງດ້ານເສດຖະກິດ ຕາມການສະເໜີຂອງອົງການປົກຄອງຫ້ອງດືນຫີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
10. ແຕ່ງຕັ້ງ ຫຼື ປິດຜູ້ໄກ້ເຕັ່ຍ ຫຼື ຜູ້ຕັດສິນເຂົ້າໃນ ຫຼື ອອກຈາກບັນຊີລາຍຊື່ຜູ້ໄກ້ເຕັ່ຍ ຫຼື ບັນຊີລາຍຊື່ຜູ້ຕັດສິນ ຕາມການສະເໜີຂອງສູນແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງຫາງດ້ານເສດຖະກິດ;

11. ຄົ້ນຄວ້າ, ສະເໜີສ້າງຕັ້ງ ແລະ ບຸບເລິກອີງການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ ເອກະຊົນ ແລະ ສະເພາະກິດ;
12. ອະນຸຍາດການເຂົ້າມເຄື່ອນໄຫວຂອງຜູ້ໄກ້ເກ່ຍ ຫຼື ຜູ້ຕັດສິນຕ່າງປະເທດ ຢ່າງ ສປປ ລາວ ຕາມການສະໜີຂອງສູນແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ;
13. ປະສານສິນທິບກັບພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນການຄຸ້ມຄອງວົງກາງານແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ;
14. ຮ່ວມມືກັບຕ່າງປະເທດ, ພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ກ່ຽວກັບວົງກາງານແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ;
15. ສະຫຼຸບ, ປະເມີນຜົນ ແລະ ລາຍງານການເຄື່ອນໄຫວວົງກາງານແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ ໃຫ້ລັດຖະບານຢ່າງເປັນປົກກະຕິ;
16. ນຳໃຊ້ສິດ ແລະ ປະຕິບັດໜັ້ນທີ່ອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 77 (ບັບປຸງ) ສິດ ແລະ ຫຼັ້າທີ່ຂອງພະແນກຍຸຕິທຳ ແຂວງ, ນະຄອນຫຼວງ

ໃນການຄຸ້ມຄອງວົງກາງານແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ ພະແນກຍຸຕິທຳ ແຂວງ, ນະຄອນຫຼວງ ມີສິດ ແລະ ຫຼັ້າທີ່ ຕາມຂອບເຂດຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕິນ ດັ່ງນີ້:

1. ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ນະໂຍບາຍ, ແຜນບຸດທະສາດ, ກົດໝາຍ, ແຜນການ, ແຜນງານ ແລະ ໂຄງການ ກ່ຽວກັບການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ;
2. ໂຄສະນາ, ເຜີຍແຜ່, ສຶກສາອົບຮົມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການກ່ຽວກັບການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ;
3. ຊັ້ນໍາ ແລະ ຄຸ້ມຄອງດ້ານການຈັດຕັ້ງ ແລະ ວິບປະມານຂອງຫ້ອງການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ;
4. ຊັ້ນໍາ, ຕິດຕາມ ການເຄື່ອນໄຫວວົງກາງານແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ;
5. ສະໜີກະຊວງຍຸຕິທຳ ມີຄວາມເຫັນກ່ຽວກັບການສ້າງຕັ້ງ ແລະ ບັບປຸງຫ້ອງການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ;
6. ຮັບ, ຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ແກ້ໄຂຄໍາຮ້ອງຂອງບຸກຄົມ, ນິຕິບຸກຄົມ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງກ່ຽວກັບການເຄື່ອນໄຫວວົງກາງານຂອງຜູ້ໄກ້ເກ່ຍ, ຜູ້ຕັດສິນ ຫຼື ພະນັກງານຂອງຫ້ອງການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ;
7. ສະຫຼຸບ, ປະເມີນຜົນ ແລະ ລາຍງານການເຄື່ອນໄຫວວົງກາງານແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດຕໍ່ກະຊວງຍຸຕິທຳ ແລະ ອົງການປົກຄອງ ແຂວງ, ນະຄອນຫຼວງ ຢ່າງເປັນປົກກະຕິ;
8. ນຳໃຊ້ສິດ ແລະ ປະຕິບັດໜັ້ນທີ່ອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ໝວດທີ 2

ການກວດກາວົງກາງານແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ

ມາດຕາ 78 (ບັບປຸງ) ອົງການກວດກາ

ອົງການກວດກາວົງກາງານແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດມີ ປະກອບດ້ວຍ:

1. ອົງການກວດກາພາຍໃນ ຊຶ່ງແມ່ນອົງການດຽວກັນກັບອົງການຄຸ້ມຄອງວຽກງານແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 75 ຂອງກິດໝາຍສະບັບນີ້;

2. ອົງການກວດກາພາຍນອກ ຊຶ່ງແມ່ນສະພາແຫ່ງຊາດ, ສະພາປະຊາຊົນຂັ້ນແຂວງ, ອົງການກວດກາລັດຖະບານ, ອົງການກວດກາລັດແຕ່ລະຂັ້ນ, ອົງການກວດສອບເຫັ່ງລັດ ແລະ ອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ.

ມາດຕາ 79 (ປັບປຸງ) ເນື້ອໃນການກວດກາ

ເນື້ອໃນຕົ້ນຕໍ່ຂອງການກວດກາ ມີ ດັ່ງນີ້:

1. ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກິດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການກ່ຽວກັບການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ;
2. ຄໍາຮ້ອງຂອງບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງກ່ຽວກັບການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ;
3. ການຄໍ່ອນໄຫວຂອງສູນ ແລະ ຫ້ອງການ ແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ;
4. ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການນຳໃຊ້ລາຍຮັບ-ລາຍຈ່າຍຂອງສູນ ແລະ ຫ້ອງການ ແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ;
5. ຄວາມຮັບຜິດຊອບ ແລະ ການປະພິດຂອງພະນັກງານຢູ່ ສູນ ແລະ ຫ້ອງການ ແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ, ຂອງຜູ້ໄກເຕີຍ ແລະ ຜູ້ຕັດສິນ.

ມາດຕາ 80 ຜູ້ບໍານານການກວດກາ

ການກວດກາວຽກງານແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ ມີ ສາມຮູບການ ດັ່ງນີ້:

1. ການກວດກາຕາມລະບົບປົກກະຕິ ຊຶ່ງແມ່ນ ການກວດກາຕາມແຜນການຢ່າງເປັນປະຈຳ ແລະ ມີ ການກຳນົດເວລາອັນແນ່ນອນ;
2. ການກວດກາໂດຍມີການແຈ້ງໃຫ້ຮູ້ລ່ວງໜ້າ ຊຶ່ງແມ່ນ ການກວດການອກແຜນການ ເນື້ອຫັນວ່າ ມີຄວາມຈໍາເປັນ ຂຶ້ງຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ຜູ້ຖືກກວດກາຊາບລ່ວງໜ້າ;
3. ການກວດກາແບບກະທັນໜັນ ຊຶ່ງແມ່ນ ການກວດກາໂດຍຮືບດ່ວນ ຊຶ່ງບໍ່ໄດ້ແຈ້ງໃຫ້ຜູ້ຖືກກວດກາຊາບລ່ວງໜ້າ.

ໃນການກວດກາວຽກງານແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ ຕ້ອງປະຕິບັດໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມກິດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການຢ່າງເຂັ້ມງວດ.

ພາກທີ IX ງົບປະມານ, ເຄື່ອງໝາຍ ແລະ ຕາປະທັບ

ມາດຕາ 81 ຝົບປະມານ

ງົບປະມານ ໃນການຄໍ່ອນໄຫວວຽກງານຂອງສູນ ແລະ ຫ້ອງການ ແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ ແມ່ນງົບປະມານຂອງລັດ ແລະ ໃຫ້ປະຕິບັດ ດັ່ງນີ້:

1. ງົບປະມານຂອງສູນແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງຫາງດ້ານເສດຖະກິດ ຂຶ້ນກັບກະຊວງບຸຕີທຳ;
2. ງົບປະມານຂອງຫ້ອງການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງຫາງດ້ານເສດຖະກິດ ຂຶ້ນກັບພະແນກຢູ່ທີ່ທ່າແຂວງ, ນະຄອນຫຼວງ ທີ່ຫ້ອງການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງຫາງດ້ານເສດຖະກິດຕັ້ງຢູ່.

ມາດຕາ 82 ເຄື່ອງໝາຍ

ເຄື່ອງໝາຍຂອງສູນ ແລະ ຫ້ອງການ ແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງຫາງດ້ານເສດຖະກິດ ເປັນຮູບອົງມິນ, ໃຈກາງມີ ຮູບຊີງສອງພາງ, ເບື້ອງລຸ່ມມີຕົວໜັງສື ຂຽນ ວ່າ "ສກສ" ຫຼື "ຫກສ" ຢູ່ພື້ນຊີງ.

ມາດຕາ 83 ຕາປະທັບ

ສູນ ແລະ ຫ້ອງການ ແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງຫາງດ້ານເສດຖະກິດ ມີຕາປະທັບຂອງຕົນ ເພື່ອນໍໃຊ້ເຂົ້າໃນ ວຽກງານທາງລັດຖະການ.

ພາກທີ X ນະໂຍບາຍຕໍ່ຜູ້ມີຜົນງານ ແລະ ມາດຕະການຕໍ່ຜູ້ລະເມີດ

ມາດຕາ 84 (ປັບປຸງ) ນະໂຍບາຍຕໍ່ຜູ້ມີຜົນງານ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ມີຜົນງານດີເລີ່ມໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໝາຍສະບັບ ນີ້ເປັນຕົ້ນ ການໄກ້ຕ່າຍ, ການຕັດສິນທີ່ມີປະສິດທິພາບ ຈະໄດ້ຮັບການຍັ້ງຍໍ ຫຼື ນະໂຍບາຍອື່ນ ຕາມລະບຽບ ການ.

ມາດຕາ 85 (ປັບປຸງ) ມາດຕະການຕໍ່ຜູ້ລະເມີດ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ໄດ້ລະເມີດກົດໝາຍສະບັບນີ້ ຈະຖືກປະຕິບັດມາດຕະ ການສຶກສາອົບຮົມ, ລົງວິໄນ, ປັບໃໝ, ໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍຫາງແພ່ງ ຫຼື ຖືກລົງໂທດຫາຍອຍາ ຕາມແຕ່ກໍລະນີ ເປົາ ຫຼື ຫັ້ນກາ.

ມາດຕາ 86 (ໃໝ່) ມາດຕະການສຶກສາອົບຮົມ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ລະເມີດກົດໝາຍສະບັບນີ້ ເປັນຄັ້ງທ່າອິດທີ່ບໍ່ເປັນອັນຕະ ລາຍ ຫຼື ຮ້າຍແຮງ ຫຼື ບໍ່ລະມັດລະວັງ ແລະ ກໍ່ຄວາມເສຍຫາຍທີ່ມີມູນຄ່າບໍ່ຫຼວງໝາຍ ຈະຖືກສຶກສາອົບຮົມ ແລະ ກ່າວເຕືອນ.

ມາດຕາ 87 (ໃໝ່) ມາດຕະການຫາງວິໄນ

ພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ ທີ່ລະເມີດກົດໝາຍສະບັບນີ້ ເປັນຕົ້ນ ຂໍ້ຫ້າມທີ່ບໍ່ເປັນການກະທຳຜົດ ທາງອຍາ, ກໍ່ຄວາມເສຍຫາຍທີ່ມີມູນຄ່າບໍ່ຫຼວງໝາຍ ແລະ ບໍ່ຈີງໃຈລາຍງານການກະທຳຜົດຂອງຕົນ ຈະຖືກລົງ ວິໄນ ຕາມກົດໝາຍວ່າດ້ວຍພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ.

ມາດຕາ 88 (ໃໝ່) ມາດຕະການປັບໃຫຍ

ບຸກຄົນ, ນິຕີບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ລະເມີດກົດໝາຍສະບັບນີ້ ຝັ້ນຕົ້ນ ຂໍ້ຫ້າມທີ່ເປັນການ ກະທຳຜິດບໍ່ຮ້າຍແຮງ, ກໍ່ຄວາມເສຍຫາຍທີ່ມີມູນຄ່າບໍ່ໜ່ວງໜ້າຍ, ບໍ່ເປັນການກະທຳຜິດຫາງອາຍາ ຈະຖືກປັບ ໃຫມຕາມລະບຽບການ.

ມາດຕາ 89 (ໃໝ່) ມາດຕະການຫາງແຜ່ງ

ບຸກຄົນ, ນິຕີບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ລະເມີດກົດໝາຍສະບັບນີ້ ຊຶ່ງກ່າວໃຫ້ເກີດຄວາມເສຍຫາຍ ແກ່ຂັບສິນຂອງລັດ ຫຼື ຜູ້ອື່ນ ຈະຕ້ອງຮັບຜິດຊອບປິຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍທີ່ຕົນໄດ້ກໍ່ຂຶ້ນ.

ມາດຕາ 90 (ໃໝ່) ມາດຕະການຫາງອາຍາ

ບຸກຄົນ, ນິຕີບຸກຄົນ ທີ່ລະເມີດກົດໝາຍສະບັບນີ້ ຊຶ່ງເປັນການກະທຳຜິດຫາງອາຍາ ຈະຖືກລົງ ໂທດຕາມກໍລະນີ ເບີ້ ຫຼື ຂັ້ນກາ.

ພາກທີ XI
ບົດບັນຍັດສຸດຫ້າຍ

ມາດຕາ 91 ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ

ລັດຖະບານ ແຫ່ງສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ເປັນຜູ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍ ສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 92 (ປັບປຸງ) ຜົນສັກສິດ

ກົດໝາຍສະບັບນີ້ ມີຜົນສັກສິດ ນັບແຕ່ວັນປະທານປະເທດແຫ່ງ ສປປ ລາວ ອອກລັດຖະດຳ ລັດ ປະກາດໃຊ້ ແລະ ພາຍຫຼັງໄດ້ລົງຈິດໝາຍເຫດຫາງລັດຖະການ ສືບຫ້າວັນ.

ກົດໝາຍສະບັບນີ້ ບ່ຽນແທນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງຫາງດ້ານເສດຖະກິດ ສະ ບັບເລກທີ 06/ສພຊ, ລົງວັນທີ 17 ທັນວາ 2010.

ຂໍ້ກໍານົດ, ບົດບັນຍັດ ທີ່ຂໍ້ດັກກົດໝາຍສະບັບນີ້ ລ້ວນແຕ່ຖືກຢັກເລີກ.

ບົມມື ຍາຫັ້ງ